

Pleterice

OBČINSKO GLASILO

OBČINE DOL PRI LJUBLJANI

ŠT. 03/16
MAREC
2016

2 BORUT PAHOR

SE NAM BO PRIDRUŽIL NA PRIREDITVI V DOLSKEM

**13 NA OBISKU PRI
FRENKU ZUPANČIČU**

15 VRTEC V SENOŽETIH DA ALI NE

Osrednja slavnostna prireditev občinskega praznika

Letos bo, za razliko od prejšnjih let, osrednja slavnostna prireditev praznika Občine Dol pri Ljubljani v dvorani Kulturnega doma Dolsko.

Prireditev bo **v sredo, 23. marca, ob 18. uri**, dopoldne pa bodo predstavniki Občine Dol pri Ljubljani položili venec k spomeniku barona Jurija Vege v Zagorici.

V prenovljeni dvorani kulturnega doma v Dolskem se bodo ob tej priložnosti predstavili domači poustvarjalci iz društev in posamezniki: Senožeški tamburaši, Mladinska tamburaška skupina iz OŠ Janka Modra, pevski zbor iz in recitatorji iz OŠ Janka Modra, Mešani pevski zbor sv. Helene Dolsko, recitatorji iz gledališke skupine KUD Dolsko, pianistka Manca Nolimal ter violinistka Eva Dukarič. Tehniški muzej Slovenije bo ob tej priložnosti postavil na ogled nekaj Vegovih modelov strojev in pripomočkov, ki jih je po znanstvenikovih načrtih izdelal Peter Samsa. Slavnostni govor ob prazniku Občine Dol pri Ljubljani, dnevu, ko se spominjamo rojstva našega rojaka, znanstvenika in vojaka Jurija Vege, bo imel župan naše občine mag. Janez Tekavc. Prireditve se bo predvidoma udeležil tudi predsednik RS Borut Pahor.

Gregorjevanje 2016

V petek, 11. marca, bo veselo ob Mlinščici za Erbergovimi paviljoni graščine Dol. Mladi likovni ustvarjalci

bodo ob praznovanju gregorjevega s seboj prinesli svoje makete ladjic, ki jih bodo, osvetljene s svečkami, dolski gasilci spustili po mirni Mlinščici v veselje njihovih izdelovalcev in obiskovalcev. Tako kot že vrsto let!

Spomnili se bomo starega običaja, ki zaznamuje prebujanje pomladi, ko se ptički ženijo in v naše življenje prihaja več sonca in toplote. Otroci iz vrtca v Dolu bodo z mentoricami zapeli pomladi, prav tako tudi učenci OŠ Janka Modra pod taktirko zborovodje Bojane Gajšek, pesmi pa nam bodo pripovedovali pod vodstvom mentorice Darje Dukarič. Makete bodo izdelovali otroci v vrtcu in šoli, ostali otroci pa lahko v spremstvu staršev svoje izdelke prinesete kar s seboj, spustili bomo vse po naši Mlinščici v naše veselje in v pozdrav pomladi. V primeru slabega vremena bomo prireditev predstavili na ponedeljek, 14. marca ali torek, 19. marca.

Miro Šubelj

Ko čevelj žuli

Kot urednica občinskega glasila si prizadevam, da vam soobčanom skozi glasilo ponujam pozitiven ton ter vam predstavim potencialne, ki jih nosi naša okolica. Pri tem se trudim ohranjati pravičnost in vsaki temi nameniti toliko teže, kot je v primerjavi z ostalimi vsebinami še pomembna. Glede na to, da ima glasilo v povprečju 16 strani, je potrebne kar nekaj iznajdljivosti, da mi to uspe, prav zato pa marsikdaj kakšno pismo tudi (neškodljivo) skrajšam in na ta način tvegam "grajo". Ob kopici dolgih pisem sem tokrat imela še posebej velik izziv, sprejela pa sem odločitve, s katerimi sem, upam, dosegla najboljšo rešitev za vse občane.

Ker verjamem, da mora biti občinsko glasilo medij vseh občanov, se nadvse razveselim vsakega pisma bralcev in vsakega napisanega prispevka, ki ga pripravite občani in društva. Še posebej sem vesela, če so pisma namenjena predstavitvi različnih priložnosti in biserov v naši okolici. Nič nimam tudi proti pismom, v katerih prosite za pojasnila, razžalosti pa me, ko glasilo postane medij, preko katerega posamezniki skušajo izražati svojo nejevoljo in reševati svoja osebna nesoglasja.

Prepričana sem, da boste, ko vas čevelj »zažuli«, dosegli veliko več, če se obrnete neposredno na tistega, ki je kriv za vaše nezadovoljstvo, kot pa, da preko glasila skušate izvajati pritisk. Je že prav, da vsi občani slišimo nekaj več o žuljih, s katerimi se spopada večje število občanov, menim pa, da lahko svoje misli predstavimo jedrnato, brez pretiravanja, napadanja in nepreverjenih obtoževanj. Želim si, da bi vsi pretekli in prihodnji avtorji prispevkov razumeli mojo namero, ob tem pa upoštevali, da ima glasilo omejeno število strani, na katerih želimo pokrivati različne tematike, saj to, kar je morda pomembno za nekoga, ni nujno pomembno tudi za vse ostale.

Opozorim naj vas tudi, da je prav z namenom, da občinska uprava sliši vaše razmišljanje in nanj poda svoje odgovore, v glasilu zasnovana rubrika »Vprašali ste, odgovarjam«. Zagotovem vam lahko, da bom ne glede na število zapisanih vrstic vselej skušala poiskati odgovor, po katerem boste spraševali. Zato nikar ne oklevajte in svoja vprašanja do 18. marca 2016 pošljite na e-naslov obcina@dol.si ali na naslov Občina Dol pri Ljubljani, Dol 1, 1262 Dol pri Ljubljani, s pripisom »Za Pletenice«. Vesela bom tudi vaših prispevkov in predlogov za predstavitve.

Špela Korinšek Kaurin, odgovorna urednica

Dragi košarkarski navdušenci!

ŠD Partizan Dolsko vas skupaj z Občino Dol pri Ljubljani vabi na

15. občinski turnir trojk v košarki.

Odvil se bo v soboto, 2. 4. 2016, v telovadnici OŠ Janka Modra.

Osnovnošolci pričnejo s tekmovanjem ob 15h, člani pa ob 16h.

Prijavnine ni, edini pogoj pa je, da morata biti v ekipi vsaj dva občana naše občine oz. člana ŠD Partizan Dolsko.

Spoštovani soobčani!

Po tem, ko sem v prejšnji številki omenil možnost, da bi za otroke, ki ne dobijo prostora v vrtcu, našli dodaten prostor v stavbi šole v Senožetih, so se oglasili predvsem tisti, ki temu nasprotujejo in zagovarjajo tradicijo. Tradicija je pomembna, saj je bila stavba šole zgrajena tik pred drugo svetovno vojno z namenom, da bi v njej našli prostor šolarji. Danes po skoraj osemdesetih letih smo pred dilemo, ali naj šolarje zamenjajo predšolski otroci ali pa naj vse ostane tako, kot je. Odgovor zagotovo ni enostaven.

Treba je izbirati in karkoli bo že izbrano, zagotovo ne bo všečno. Vseeno sem se odločil, da bom ugriznil v to kislno jabolko in občinskemu svetu predlagal spremembe. Nekdo pač mora. Ker vodilo mojega dela ni, da bi razmišljal le o naslednjem mandatu, mi je morda lažje, kot bi bilo komu drugemu.

V preteklosti so se naročali vedno novi in novi načrti za šolo v Senožetih, čeprav se je vedelo, da nimajo pravnobene možnosti za uresničitev. Za sanjarjenje se je dobro plačevalo, tako da je bilo od leta 2010 do leta 2013 za načrtovanje prenove šole v Senožetih in podobno plačanih kar 75.348,00 EUR. Računi so nadvse nenavadni, na primer 10.164,00 EUR za projekt

»Analize in predlogi za pripravo variantnih rešitev OŠ in vrtca Senožeti in priprava usklajene programske naloge«, 13.008,00 EUR za »Analiza predšolskega in šolskega prostora Občine Dol pri Ljubljani«. V čem je bil smisel, ne uspem ugotoviti. Je bilo to plačilo

za mir, morda naložba posameznikov v prihodnje volitve ali morda uresničitev kakšnega drugega interesa?

Načrti v zvezi s šolo, vsakič večjo in bolj odlično, so bili gonilo marsikaterih volitev, ustvarjanje občutka, da bo nekdo

šolo vzel kraju, pa način, kako zmagati na volitvah. Po dvajsetih letih obljub smo lansko leto šolo temeljito obnovili. Bi bilo z moji strani bolje, če bi pustil šolo v propadajočem stanju in prodal sanje, da bom nekoč naredil šolski center brez primere? Je nespametno, da sedaj dajem prednost nekaj deset otrokom, ki potrebujejo vrtce, namesto, da bi gojil tradicijo, naročal vedno nove načrte in jih drago plačeval? Če se stavba šole spremeni v vrtce, novi načrti za novo in lepšo šolo ne bodo potrebni. Je to moteče? Se bo preveč zmanjšalo koruptivno tveganje? Odgovorov še ne vem, pokazal jih bo čas.

Vem pa, da bo stavba šole ostala prav tam, kjer je, in bo še naprej namenjena predvsem otrokom. Vprašanje je le ali bodo v njej šolski ali predšolski otroci. Po mojem mnenju si tako prvi kot drugi zaslužijo svoj prostor. Ker lahko šolarje razporedimo v drugi dve šoli, s spremembo namembnosti stavbe damo le streho nad glavo od 22 do 44 malčkom, ki jim danes ne moremo ponuditi vrtca. In ne, ne gre za varčevalni ukrep občine. Pretežen del stroškov šole plačuje ministrstvo, pretežen del stroškov vrtca plačuje občina. Za občino je dražje, če je vrtce.

Ampak otroci potrebujejo vrtce, kajne?

mag. Janez Tekavc, župan

Spomladanska čistilna akcija v Dolu pri Ljubljani

Drage občanke, dragi občani!

Da bi našo občino očistili smeti, ki so se nabrale predvsem ob glavni in lokalnih cestah, bomo tako kot že vrsto let tudi letos ogranizirali prostovoljno čistilno akcijo. K sodelovanju vljudno vabimo vse občane, ki si želijo čiste okolice doma, obenem pa tudi sodelovanja v skupinskem duhu.

Prostovoljna čistilna akcija bo potekala v soboto, 12. marca 2016 od 8. ure dalje.

Na zbirnih mestih boste lahko prevzeli rokavice in vreče, na voljo pa bo tudi brezplačna malica.

Lokacije zbirnih mest in koordinatorji akcije na posameznih področjih so:

- Gasilski dom Beričevo- Brinje, Beričevo 12 ~ koordinator Gorazd Škraba,
- Gasilski dom Dol pri Ljubljani, Videm 48 ~ koordinator Marko Lunar,
- POŠ Dolsko, Dolsko 85 ~ koordinator Josip Križaj,
- Gasilski dom Laze, Laze 29b ~ koordinator Lojze Žnidaršič,
- Gasilski dom Vinje, Vinje 26b ~ koordinator Ivo Sasso,
- Gasilski dom Senožeti, Senožeti 25 ~ koordinator Gregor Pirc,
- Gasilski dom Klopce, Klopce 40 ~ koordinator Marijan Prašnikar.

mag. Janez Tekavc, župan

Izdajatelj: Občina Dol pri Ljubljani; Zanj: župan mag. Janez Tekavc.

Odgovorna urednica: Špela Korinšek Kaurin; **Lektor:** Leon Tabor (pisma bralcev so lektorirana s pridržkom)

Naslov uredništva: Glasilo Pletenice, Dol 1, 1262 Dol pri Ljubljani.

Uredništvo si pridružuje pravico redakcijskega urejanja in krajšanja besedil, ki so predolga ali vsebujejo neprimerno in žaljivo vsebino.

Tisk: Schwarz Print, d.o.o. **Naklada:** 2.500 izvodov.

Glasilo brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v občini Dol pri Ljubljani. Glasilo izhaja prvi teden v mesecu.

V: *V uredništvo smo prejeli pismi občanov, v katerih je izraženo nezadovoljstvo s potekom urejanja poplavne ogroženosti v Dolskem. Glavni očitke je, da občinska uprava ne naredi dovolj za ureditev te problematike. Občinska uprava je poiskala obrazložitve in odgovore, ki verjetno zanimajo vse prebivalce Dolskega.*

O: S problemom poplavljanja Kamnice (od Vinj do izliva) se v občini Dol ukvarjamo že od leta 1980. Vsa zemljišča ob potoku Kamnica so bila v preteklosti praktično nepozidana, zamočvirjena, na njih pa je zastajala voda ob vsakem malo obilnejšem deževju. Z novo sprejetim prostorskim načrtom se je začela pozidava v Vinjah, Kamnici in Dolskem.

Čeprav je ARSO opozarjal, da na tem področju obstaja možnost poplavljanja, so bila gradbena dovoljenja izdana pod pritiskom investitorjev. Investitorji so v sam potok speljali tudi vse meteorne in fekalne vode, v potok so odlagali razne odpadke, brežino pa so zasadili z drevjem. Največje pozidave so bile v Vinjah (neposredno ob potoku), v Dolskem – najprej izgradnja Mercatorja, nato pa še ob spodnji cesti, ki pelje proti sv. Agati. Pribrežni lastniki so še sami posegali v potok in zožili strugo, z zasajenimi drevesi in okrasnimi rastlinami so onemogočili tudi dostop v času predvidene regulacije oziroma posegov v strugi, hkrati pa so z zasaditvami tudi zmanjšali pretočnost struge.

Velik problem predstavljajo tudi mostovi čez potok Kamnica, pri tem pa je treba povedati, da se je nov most, ki je bil financiran s strani države, zgradil na prošnjo občanov. ARSO nas je opozoril, da je pretočnost pod mostovi premajhna. Pri tem velja opozoriti, da urejanje vodotoka ni v domeni občine, ampak je po Zakonu o vodah za to odgovorna država, ki pa iz leta v leto za ta namen zagotavlja premalo sredstev. Občina je na probleme ureditve potoka Kamnica MOP opozarjala že v letih 2004–2008, leta 2009 pa je končno dosegla, da je ARSO pričel z nujnimi sanacijskimi deli. Občina je opozarjala tudi na obveznost rednega vzdrževanja in čiščenja potoka, vendar pa je dobila odgovor, da se na delu potoka zaradi betonskih škarp, ki so jih postavili lastniki, vzdrževanje ne more opravljati.

Na probleme ureditve potoka Kamnice je Občina opozarjala MOP s petimi dopisi med leti 2004 in 2008, leta 2008 pa je bil na Občinah Dol in Domžale organiziran tudi skupni sestanek z ministrom Podobnikom na temo problematike zagotavljanja dodatnih sredstev za redno vzdrževanje vodotokov. V letu 2010 se je pričela obsežna sanacija potoka in ostalih vodotokov v občini, v letu 2011 pa je bil izveden projekt, za katerega je bilo ugotovljeno, da je pred t.i. 100-letnimi vodami zaščitil objekte, ne pa tudi kmetijskih zemljišč. Težava je, da sta struga potoka, hkrati pa tudi most na lokalni cesti premajhna. V letu 2011 je bil izveden še Eko projekt, o katerem Občina ni bila obveščena, s strani civilne iniciative pa je prišel podatek, da so bile poplave v letu 2014 posledica sprememb, ki so bile izvedene na tem projektu. Občina je od ministrstva zahtevala, da se sanacija dokonča, v vmesnem času pa se je z namenom zaščite večih stanovanjskih objektov izvedel interventni preboj na parcelo občana, gospoda Janeza Nemca, ki je zaradi samega posega od občine zahteval odškodnino, hkrati pa se je zoperstavil vsakemu poseganju na njegovem zemljišču. Ker je za zaščito 10 hiš nujna izgradnja prelivnega polja na tem mestu, je župan večkrat skušal pridobiti soglasje občana, vendar je ta postavil neracionalne pogoje, na katere Občina ni mogla pristati. Podžupanja je organizirala sestanek, na katerem sta bila MOP in

koncesionar, ki sta skušala poiskati druge rešitve. Predlog je, da bi se preliv vode izvajal na sosednjo parcelo. Ta je v lasti sklada kmetijskih zemljišč, ki jo oddaja v zakup. Koncesionar in ARSO sta v novembru posredovala načelno soglasje o smotrnosti tega predloga, vendar s pridržkom, da je treba izgraditi tudi nov most in zadrževalnik pred cesto Ljubljana–Litija. To stališče je bilo v decembru posredovano tudi na Sklad kmetijskih zemljišč, ki je odgovoril, da stališče še vedno preučuje komisija.

V letu 2015 je Občina tudi dosegla, da ji je ARSO zaradi škodljivega delovanja voda v letu 2014 zagotovil sredstva za odstranitev naplavin in stabilizacijo struge. V okviru tega programa je Hidrotehnik kot koncesionar izvršil čiščenje struge v spodnjem delu naselja ter dolvodno zunaj naselja z namenom poglobitve nivelete in s tem povečanja vzdolžnega naklona. Za interventna dela po programu B je bilo tako v letu 2015 zagotovljenih skoraj 100.000 EUR s strani države. Ker zaradi zgoraj navedenih razlogov in izrazitega nasprotovanja gospoda Nemca dela niso mogla biti v celoti izvedena, so se sredstva prenesla drugam.

Za konec še enkrat poudarjamo, da je problematika v skladu z Zakonom o vodah RS v domeni Direktorata RS za vode, ki ima tudi edina v svojem proračunu zagotovljena sredstva za nujna in vzdrževalna dela. Župan in delavci občinske uprave se še naprej trudijo, da bi se sanacija izvedla, zato še naprej potekajo pogovori s Skladom kmetijskih zemljišč o pridobitvi zemljišča za razlivno polje, v letošnjem proračunu pa so zagotovljena tudi sredstva za projektiranje in pričetek izvedbe del za nadvišanje mostu preko Kamnice v Dolskem. Ker je letos v proračunu za našo občino rezerviranih manj sredstev kot lani, smo na Arso in Direktorat za vode ponovno podali zahtevo, da zagotovi sredstva, ki bodo omogočala celovito sanacijo in urejanje Kamnice.

Bojan Babič, direktor občinske uprave

V: *Prebivalci Dolskega so na cesti, ki vodi od Mercatorja do Kulturnega doma, opazili količke za označevanje gradnje. Zanima jih, ali to pomeni, da že potekajo priprave na izgradnjo pločnika, o kateri so bili obveščeni v preteklih Pletenicah.*

O: Količki v Dolskem so postavljeni kot informativna izmera zemljišča, potrebnega za izgradnjo pločnika. V zvezi s tem je župan v sredo, 24. 2. 2016, sprejel skupino občanov iz Dolskega, in jim pojasnil situacijo. Občani so informacijo z odobravanjem sprejeli in izrazili željo, da se jih o vseh aktivnostih vnaprej obvešča, kar jim je župan tudi obljubil. Podrobno bomo o načrtih in reševanju problematike pisali že v naslednji izdaji Pletenic.

V: *Po nekaterih informacijah naj bi TD Dol na objektu na Korantu načrtoval novogradnjo. Ker je Občina solastnik objekta, je svetnico Niko Rovšek zanimalo, ali bo občina uveljavljala svoj delež.*

O: Res je, da je Občina Dol pri Ljubljani solastnica objekta na Korantu, a s predsednikom TD Dol še ni uspela poiskati skupne poti, ki bi ustrezala obema stranema. Župan je pojasnil, da se trenutno še izogiba pravni poti, saj meni, da pravni spori v večini primerov nimajo najbolj pozitivnih rezultatov za vključene stranke. Prepričan je, da bosta s predsednikom TD Dol uspela najti najboljšo rešitev. Nadzidek, ki se načrtuje, naj bi bil namenjen predvsem tekačem in sicer za hrambo opreme in delno tudi za vadbo. S strani TD Dol je že bila podana pobuda, da se pridobi gradbeno dovoljenje za prizidek.

Vprašanja in odgovore zbrala in zapisala Špela Korinšek Kaurin

Osnovna dejstva o davku od premoženja

Dajatvi, s katerima se srečujejo lastniki nepremičnin, sta davek od premoženja in nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ). Pripravili smo kratko razlago o davku na premoženje, najprej pa pogledajmo, kakšna je razlika med obema dajatvama. NUSZ je obvezna dajatev, ki jo ureja Zakon o stavbnih zemljiščih in se pri postopanju davčnega organa šteje za davek. NUSZ mora plačati neposredni uporabnik zemljišča oziroma stavbe ali dela stavbe (imetnik pravice razpolaganja oziroma lastnik, najemnik stanovanja ali poslovnega prostora, imetnik stanovanjske pravice). NUSZ določi zavezancu občinski upravni organ, pristojen za družbene prihodke, odločbo pa mu izda davčni organ, kjer se nepremičnina nahaja.

Davek od premoženja plačujejo fizične osebe, ki posedujejo: stavbe, dele stavb, stanovanja in garaže ali prostore za počitek oziroma rekreacijo. Zavezanec za davek od stavb in prostorov za počitek oziroma rekreacijo je lastnik oziroma uživalec. Davek se plačuje ne glede na to, ali lastnik oziroma uživalec uporablja premoženje sam ali ga daje v najem.

Osnova za davek od premoženja

Osnova za davek od premoženja za stavbe in prostore za počitek oziroma rekreacijo

je vrednost stavbe oziroma prostora za počitek ali rekreacijo, ki je ugotovljena po merilih republiškega upravnega organa, pristojnega za stanovanjske zadeve, in na način, ki ga določi občinska skupščina.

Osnova za davek od premoženja za stavbe se zniža za znesek, ki ustreza vrednosti 160 m² stanovanjske površine, pod pogojem, da je lastnik ali njegovi ožji družinski člani oziroma uživalec v letu pred letom, za katero se davek odmerja, stalno bival v stanovanjskih prostorih. Za ožje družinske člane se štejejo zakonec, otroci in posvojenci lastnika. Davek od premoženja se torej ne odmeri lastniku stanovanja ali stanovanjske hiše velikosti do 160 m² stanovanjske površine, na kateri imajo on ali njegovi ožji družinski člani prijavljeno stalno prebivališče v letu pred letom, za katero se davek odmerja.

Možnost oprostitve

Davka od premoženja na posest stavb so začasno oproščeni prvi lastniki novih stanovanjskih hiš oziroma stanovanj in garaž, in sicer za dobo 10 let. Za prvega lastnika se šteje tudi, kdor je takšno stavbo podedoval, vendar le v obsegu pravic, ki jih je imel prvi lastnik. Oprostitev se prizna tudi za popravljene in obnovljene stanovanjske hiše oziroma stanovanja in garaže, če

se je zaradi popravila ali obnove vrednost stanovanjske hiše oziroma stanovanja ali garaže povečala za več kot 50 %. Začasno oprostitev uveljavlja zavezanec z vlogo (posebnega predpisanega obrazca ni), ki jo vloži pri davčnem organu, zato zavezancem za plačilo davka na premoženje svetujemo, da se v zvezi s tem obrnejo na Finančno upravo RS. V zvezi z davkom na premoženje občine nimajo nikakršnih pristojnosti.

Olajšave pri plačevanju

Zavezancu z več kot tremi družinskimi člani, ki je z njimi v letu pred letom, za katerega se odmerja davek, stalno prebival v lastni stanovanjski hiši ali stanovanju, se odmerjeni davek zniža za 10 % za četrtega in enako za vsakega nadaljnjega družinskega člana. Za družinske člane se štejejo zakonec, otroci, posvojenci, starši lastnika in njegovega zakonca in tisti, ki jih je lastnik po zakonu dolžan vzdrževati.

Zavezanec uveljavlja olajšavo s posebno vlogo (posebnega predpisanega obrazca ni), ki jo mora predložiti davčnemu organu do 31. januarja v letu, za katero se davek odmerja. Če vloga ni bila vložena v predpisanem roku, se zavezancu olajšava ne prizna.

Ana Ahčin (povzeto po pojasnilu FURS-a)

Varnost v naši občini

V naši občini je za reševanje problematike kriminalitete in prometne varnosti pristojna Policijska postaja Ljubljana Bežigrad.

Kot ugotavljajo sami, se varnostna problematika v občini Dol pri Ljubljani kaže predvsem na področju prometne varnosti, saj se skozi občino vsakodnevno, predvsem pa v jutranjih in popoldanskih urah, vozi večje število voznikov na delo v Ljubljano in obratno. Nekateri od njih prekoračujejo dovoljeno omejitev hitrosti skozi naselje in zunaj naselja. Policisti so tako v letošnjem letu zaznali več deset kršitev cestnega prometa (prekoračitve hitrosti, kršitev vožnja pod vplivom alkohola, neuporaba varnostnega pasu, uporaba mobilnega telefona med vožnjo ...). Še vedno policisti opažajo tudi nedosledno upoštevanje enosmerne prometne usmeritve na lokalni cesti pri osnovni šoli na Vidmu. Občina se je za tako ureditev odločila izključno zaradi varnosti otrok, kljub temu pa policisti še vedno opažajo kršitve, ki jih izvajajo predvsem domačini in starši, ki otroke vozijo v šolo.

Na področju kriminalitete je Policijska postaja Ljubljana Bežigrad v občini Dol pri

Ljubljani v letošnjem letu obravnavala več kaznivih dejanj s področja premoženjske kriminalitete, predvsem vlomov v stanovanjske hiše in tatvine iz njih. Do vlomov v hiše prihaja čez dan, ko so lastniki oz. stanovalci odsotni. Najpogostejši način vlamljanja v hiše je z lomljenjem cilindričnih ključavnic vrat. V nekaj primerih se ugotavlja, da storilci izkoriščajo neprevидnost lastnikov hiš, garaž in drvarnic, ki jih puščajo odklenjene, tako pa je priložnost za tatvino velika. Po številu kaznivih dejanj letošnje leto ne odstopa od leta 2015.

Glede na to, da se bliža poletje in s tem sezona dopustov, ko so občani dalj časa odsotni od doma, policija svetuje samozaščitno ravnanje. O svoji odsotnosti pa naj obvestijo sosede ali bližnje, da popazijo na njihovo lastnino. Več informacij lahko dobijo na spletni strani policija.si. Občani lahko v primeru, ko opazijo dogodek, ki bi lahko imel znake kaznivega dejanja ali prekrška (namerno razbijanje v okolici šole ipd.) o tem obvestijo policijo na številko 113. V veliko pomoč pri razjasnitvi okoliščin bodo podrobne informacije o osebah, vozilih itd.

Savo Gvardijaničič, vodja policijskega okoliša

Sprememba za s.p.-je

V decembru 2015 so stopile v veljavo spremembe Zakona o davčnem postopku (ZDavP-2), ki določa, da samostojnim podjetnikom ni več treba za namene opravljanja dejavnosti imeti ločenega transakcijskega računa. Ministrstvo za finance je z uvedeno spremembo s.p.-jem skušalo olajšati in poceniti poslovanje. Na žalost pa se v praksi samostojni podjetniki zaradi neuskladene zakonodaje plačevanju dražjega poslovnega računa še ne morejo izogniti, saj banke upoštevajo Zakon o plačnih storitvah in sistemih ter interna pravila slovenskih bank, na podlagi katerih račun, ki se uporablja za poslovni namen, poročajo v Ajpes. Bančni račun, preko katerega samostojni podjetnik posluje, mora biti namreč po zakonu javno objavljen na spletni strani Ajpesa, imeti pa mora oznako »T«. Osební račun imajo oznako »A«, kar določa, da gre za varovani osebni podatek in zato ne sme biti objavljen.

Samostojnim podjetnikom torej sprememba ZDavP-2 prihrani zgolj stroške vodenja osebnega računa, v kolikor se seveda podjetnik odloči, da bo svoj osebni račun zaprl in zasebne transakcije opravljal preko poslovnega računa.

Mateja Nučič

Zgodilo se je ...

Dan odprtih vrat občinske uprave

Občinska uprava občine Dol pri Ljubljani se je 17. februarja pridružila akciji *Odprta vrata*, ki je potekala po številnih občinah v Sloveniji. Priložnost je izkoristila, da občanom razkaže tudi rezultate energetske sanacije osnovne šole v Dolu, zainteresirani občani pa so se lahko tudi pozanimali o rednem delu, ki poteka v njihovih prostorih v Dolu I.

Občane je najbolj od vsega zanimalo, kako potekajo še nezaključena dela na osnovni šoli v Dolu. Sprehodili so se po gradbišču in si ogledali napredek del, župan pa jim

je razložil, da bodo dela v večini zaključena do maja tega leta, v naslednjem šolskem letu pa bosta tako pouk, kot tudi knjižnica lahko začela normalno delovati. Župan je imel tudi veliko obiskov v svoji pisarni, kjer je občanom skušal pomagati pri aktualnih vprašanjih.

Š.K.K.

Obvestilo

Ker župan svojo funkcijo opravlja nepoklicno, ni ves čas prisoten na občini. Do predlogov občanov je vedno odprt, če bi se z njim želeli pogovoriti v živo, pa vas prosim, da rezervirate termin, ki vam ga bodo potrdili na občinski upravi.

Da bi srečanje lahko organizirali, vas zato prosimo, **da se najavite** po telefonu na številko 01 530 32 40 ali po e-pošti na obcina@dol.si. Iz občinske uprave boste kmalu po oddaji vaše najave prejeli sporočilo o terminu razgovora z županom.

Prireditve v ob slovenskem kulturnem prazniku

Pred kulturnim praznikom smo se tudi v naši občini spomnili našega največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna. V Kulturnem domu Dolsko je Občina s pomočjo KUD-a Dolsko pripravila slavnostno prireditev, na kateri smo si lahko ogledali tudi nastope drugih društev in skupin iz občine. Dan prej je v počastitev praznika v Galeriji 19 na turistični kmetiji Pr' Krač potekal tudi poetično-likovni večer, na katerem sta svoje slike predstavili umetnici Nastja Budna in Špela Marussig.

4. februarja so iz turistične kmetije Pr' Krač odmevali nežni zvoki klavirja, s katerimi je pianistka Anja Čič odprla poetično-likovni večer in tako ponudila najboljšo iztočnico za deklamacijo pesmi, ki sta jih s svojimi glasovi predstavila pesnika Alen Štros in Jurij Marussig. Obiskovalce sta pozdravili tudi likovni umetnici Nastja Budna in Špela Marussig, ki sta ob tej priložnosti razstavili svoja slikovita dela.

Naslednji večer so občani napolnili dvorano Kulturnega doma Dolsko. Nastopili so mešani pevski zbor Šepet, recitatorji in pevci OŠ Janka Modra, Senožeški tamburaši, ki so spremljali tudi nastop Folklorne skupine Dolsko, in otroška tamburaška skupina OŠ Janka Modra. Člani Kulturno umetniškega društva Dolsko so poskrbeli za organizacijo dogodka, Leon Tabor in mlada Tia Zenkovič pa sta v prešern(ov)em slogu povezovala program in s svojimi zabavnimi vložki nasmejala občinstvo.

Š.K.K.

Orgle na Slovenskem

Sobotni večer, 20. februarja, smo v župnijski dvorani prisluhnili predstavitvi raziskovalnega dela dr. Katarine Trček, ki mu je predano posvetila zadnjih pet let. Lansko leto je doktorsko disertacijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani uspešno zagovarjala in pridobila naziv doktorica muzikoloških znanosti.

Zanimivo, da so bile orgle na začetku svoje poti v cerkvah nezaželeni in celo prepovedane in da so šele v 10. stoletju počasi pridobile mesto v bogoslužni glasbi. Katarina je svoje raziskovanje geografsko omejila na območje današnje Slovenije, kjer je našla 772 orgel, od katerih se jih je do danes ohranilo 305.

Vseh 305 še ohranjenih orgel si je avtorica ogledala, ne glede na to, v kakšnem stanju so in koliko se je od njih sploh ohranilo; pri nekaterih je ohranjena zgolj orgelska omara, druge so na pol izpraznjene, nekatere izmed njih so obnovljene in še delujoče, vse pa neizmerno dragocene. Zato želi Katarina s svojim raziskovalnim delom in njegovo predstavitvijo obuditi zavest o dragocenostih, ki jih imamo na slovenskih korih, ter spodbuditi k misli o njihovi ohranitvi.

Hkrati smo si lahko ogledali priložnostno razstavo Potujoči orglarski mojstri in preplet njihove poti na Kranjskem: Tradicija orglarske delavnice Marcusa Göbla, ki je nastala pod okriljem mednarodnega projekta HERA MusMig, ki poteka na Muzikološkem inštitutu. Razstava je osredotočena na delavnico Marcusa Göbla in njene vodilne orglarje, ki so ustvarili delavnico z najdaljšo tradicijo delovanja na Kranjskem v 18. stoletju. Za lažjo predstavo so si obiskovalci lahko natančneje ogledali nekaj primerov lesenih in kovinskih piščali ter več kot 100 let staro orgelsko sapnico. Vse razstavljene orgelske dele so obiskovalci lahko preizkusili in spoznali način delovanja. Razstava je bila lepo obiskana tudi v nedeljo dopoldan.

Kako dragoceno je Katarinino raziskovalno delo je najbolje izrazil gospod župnik Alojzij Grebenc z besedami: »Na Katarino in njeno delo sem ponosen«. Mi pa dodajamo: »Katarina, iskrene čestitke in hvala!«.

N.K.; Foto: Aleš Pintar

Keramika in poezija v Erbergerjevih paviljonih

V teh dneh (do 13. marca) si lahko v Erbergerjevih paviljonih ogledate razstavo keramičnih del naših občanov Tomota in Majde Kraker. Razstavljene izdelki niso samo estetsko oblikovani in uporabni, temveč tudi nadvse izvirni, saj večina od njih nosi enega od haikujev pesnice Darinske Stenovec, ki so sicer zbrani v zbirki *Leže v travi*. 3. marca smo si lahko ogledali tudi odprtje razstave, kjer je pesnica predstavila svojo pesniško zbirko, za slavnostno vzdušje pa je poskrbel Tomaž Plahutnik na citrah. Vabimo vas, da si izvorno razstavo ogledate v sredo, soboto ali nedeljo od 16. do 18. ure.

Razpis za pridobitev pravice do uporabe kolektivne trženske znamke Srce Slovenije

Razvojni center Srca Slovenije je 15. februarja 2016 objavil Razpis za pridobitev pravice do uporabe kolektivne tržne znamke Srce Slovenije. S kolektivno tržno znamko Srce Slovenije poudarja in izpostavlja prepoznavnost tipičnih pridelkov in prehranskih izdelkov ter rokodelskih izdelkov in izdelkov unikatnega in industrijskega oblikovanja z območja Srca Slovenije.

Kolektivna tržna znamka Srce Slovenije bo v uporabi za označevanje kakovosti na območju Srca Slovenije za naslednje kategorije:

- pridelki (sadje, zelenjava, poljščine in druge rastline);
- prehranski izdelki (npr. iz mleka, mesa, sadja, zelenjave, žit, drugih rastlin ipd.);
- rokodelski izdelki ter izdelki unikatnega in industrijskega oblikovanja.

Za pridobitev kolektivne tržne znamke Srce Slovenija se lahko prijavijo registrirane pravne in fizične osebe, ki ponujajo pridelke in izdelke, za katere se podeljuje pravica do uporabe kolektivne tržne znamke Srce Slovenije. Rok za prijavo je 1. april 2016.

Na razpisu lahko kandidirajo ponudniki iz 16 občin Srca Slovenije: Dol pri Ljubljani, Domžale, Hrastnik, Ivančna Gorica, Kamnik, Komenda, Litija, Lukovica, Mengeš, Moravče, Radeče, Šentrupert, Šmartno pri Litiji, Zagorje ob Savi, Trbovlje in Trzin. Ponudniki lahko k ocenjevanju pristopijo na podlagi plačane članarine za vstop v Mrežo ponudnikov Srca Slovenije.

Projekt je posebej podrlo 7 občin: Kamnik, Litija, Lukovica, Šmartno pri Litiji, Mengeš, Ivančna Gorica in Šentrupert. Za podjetja in osebe iz navedenih občin je zato prvo ocenjevanje do treh izdelkov brezplačno. Ponudniki iz občin Dol pri Ljubljani, Domžale, Hrastnik, Komenda, Trbovlje, Trzin in Zagorje ob Savi plačajo ocenjevanje svojih izdelkov v skladu z veljavnim cenikom (cena za ocenitev 1–3 izdelkov je 30 EUR). Razpisna dokumentacija je dostopna na naslovu www.razvoj.si/?lng=sl&t=projekti&id=2215, natisnjeno lahko dobite na Razvojnem centru Srca Slovenije na Kidričevi 1 v Litiji.

Več informacij in pomoč pri izpolnjevanju obrazcev vsak delovni dan od 10. do 12. ure oz. po dogovoru: za rokodelske izdelke: Mija Bokal (mija.bokal@razvoj.si, 051 312 738), za prehranske izdelke: Vesna Erhart (vesna@jarina.si, 041 745 184).

Mija Bokal, Srce Slovenije

Skavti - *Papirkoti*

Pust je čas, ko svet okoli nas preplavijo maškare, ki odganjajo zimo ter v domove prinašajo veselje. Skavti stega Dol-Dolsko 1 smo se odločili poslanstvo maškar še malo nadgraditi, in sicer smo prijetnemu dodali še koristno. Tako smo se v sončno-hladnem jutru pustne sobote zbrali pred Janeževim domom in se preobrazili v Papirkote – modre možiclje, ki so videti kot koši za papir, njihova misija pa je zbrati čim več starega papirja in tako narediti nekaj dobrega za okolje.

Razdeljeni v skupine smo se odpravili po okoliških vaseh, kjer s svojo podobo, nasmehom na obrazu ter skavtsko-pustno pesmijo na jeziku skoraj nikogar nismo pustili ravnodušnega. Ob koncu akcije se je nabralo zares veliko papirja, za kar se vsem iskreno zahvaljujemo. Za nagrado smo se posladkali s sladkimi dobrotami, ki smo si jih prislužili in tako dokazali, da je pust res širokih ust.

Katja Šimenc

Kulturna ministrica v Dolskem

Člani Kulturno-umetniškega društva Dolsko so na prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku, ki se je odvijala nekaj dni pred pustom, povabili tudi kulturno ministrico. V kratkem pogovoru je večkrat poudarila, da so prazniki vedno dobrodošli, še posebej če se "zgodijo" med tednom.

Da pa praznik vendarle ni zgolj dela prost dan, je potrdila v nadaljevanju, ko je izpostavila, kako pomembno je, da ob praznikih obiščemo tudi različne (kulturne) prireditve. Letos se je prireditve ob kulturnem prazniku še posebej veselila, saj je kot velika ljubiteljica krofov upala, da se jih bo lahko na pogostitvah, ki sledijo tovrstnim prireditvah, dodobra najedla. Brez sramu je priznala, da se rada večkrat

»nabaše s krofi, če le niso polnjeni s slabo marmelado.«

Po krajšem uvodu so sledile resnejše teme. Vprašanju o največjem slovenskem pesniku se je ministrica spretno izognila s kratkim pregledom slovenske zabavne in narodnozabavne glasbe – od Golice do Vlada Kreslina. S svojimi odgovori je voditelja spravila v hudo zadrego, zato je hotel pogovor kar se da hitro zaključiti. Ministrico je prosil, da za konec pove

Nova občinska prvaka

Letošnje 19. prvenstvo občine, eno najbolj izenačenih do sedaj, je na šahovski tron v absolutni kategoriji prvič postavilo Bojana Kračana iz Senožeti, v osnovnošolski kategoriji pa prav tako prvič Jerneja Zidarja iz Vidma. Prvenstva se je na kulturni praznik v jedilnici OŠ Janka Modra udeležilo več kot trideset šahistov v obeh kategorijah.

Za uspešno izvedbo tekmovanja se Šahovska sekcija TD Dol zahvaljuje Juretu Kuharju, OŠ Janka Modra, občini Dol in fotografu Branetu Alešu, seveda pa tudi vsem šahistom, ki so pomagali poskrbeti za praktične nagrade. LMB pa vsako leto spremlja tudi dobrodelni namen. Letošnji bo omogočil pravo skavtsko smučarsko izkušnjo tistim otrokom, ki za to do sedaj še niso imeli možnosti.

In še tale novica - v petek, 5.2. so najmlajši šahisti OŠ Janka Modra (Jernej Zidar, Andraž Hojnik, Anton Kosem in Matej Maver) osvojili 1. mesto na ekipnem prvenstvu ljubljanskih osnovnih šol v šahu v kategoriji do 12 let. Tudi to se je zgodilo prvič.

Ostale rezultate ter vse informacije o šahovskem dogajanju v naši občini in tudi širše dobite na spletnih straneh Šahovske sekcije TD Dol pri Ljubljani (www.sah.si), po elektronski pošti sah.dol@siol.net ali prek telefonske številke 040 456 664 (Rok).

Rok Kosem

Turistično društvo Dolsko vabi

Vabimo vas na odprtje večdnevne razstave aktiva Vezilj iz TD Dolsko, ki bo 8. 3. 2016 bo ob 18.00 uri na Turistični kmetiji Pr' Krač v Dolskem.

nekaj Prešernovih verzov. Sam je predlagal himno. »Nogometno ali košarkarsko?« je odvrnila. In ko je voditelj ostal brez besed, je gospa ministrica po imenu Pustna Šema snela lasuljo, povedala, da se ji je zdelo primerno norčavi čas, kakršen je pust, popestriti z neobičajnim nastopom, in se za konec poslovila s Prešernovimi besedami *Edinost, sreča, sprava k nam naj nazaj se vrnejo. Otrok, kar ima Slava, vsi naj si v roke sežejo.*

Mimogrede, v vlogo gospe ministrice Pustne Šeme se je odlično živela vsestransko nadarjena Tia Zenkovič.

KUD Dolsko

Folklorniki plesali v Logatcu

V sredo, 27. januarja, smo folklorniki FS Dolsko s svojim obiskom ponovno polepšali dan starostnikom, ki živijo v domu starejših. Tokrat smo se odpravili v Logatec.

Zaposleni v domu so se nas zelo razveselili in nas sprejeli s širokimi nasmehi. Potrudili so se, da so napolnili dvorano z varovanci doma, pred pričetkom programa pa so nam še zapeli z ubranimi glasovi. Folklorniki smo zaplesali tri gorenjske splete, zapeli smo nekaj narodnih pesmi, harmonikar pa je zaigral venček Slakovih, da so se zavrteli še stanovalci.

Vedno znova smo veselili, ko polepšamo dan starostnikom. Pokažejo nam svoje veselje in nas spremljajo z iskricami v očeh.

Zlatka Tičar

Razstava kruha v Škocjanu na Dolenjskem

V Škocjanu na Dolenjskem sta 21. februarja potekala društveno ocenjevanje in razstava kruha, kjer smo bile seveda tudi Plamenke. V ocenjevanje so prejeli 85 vzorcev. Članice smo sodelovale s 16 izdelki, ki so bili razvrščeni v različnih kategorijah glede na sestavine.

Podeljenih je bilo 38 zlatih, 32 srebrnih in 12 bronastih priznanj. Od tega smo prejele 3 zlata, 7 srebrnih in 4 bronasta priznanja.

Na podelitvi, ki je potekala v zelo prijetnem domačem vzdušju, z nastopom otroške folklorne skupine

in glasbenimi vložki mladih glasbenikov, se nam je v spomin vtisnila misel, ki jo je izrekla predsednica tamkajšnjega društva žena: »Boljši od kruha je le kruh«.

Nataša Rotar

Aktualno dogajanje v župniji sv. Helene - Dolsko

Iz župnije sv. Helene - Dolsko obveščajo, da lahko vse aktualno dogajanje in tudi napovednik dogodkov spremljate na njihovi spletni strani: <http://zupnija-dolsko.rkc.si/>.

Zbranih je tudi veliko zanimivih predstavitev vseh, zapisane so molitve in drugi duhovni nasveti.

Vabljeni k ogledu!

Vabimo: razstava slik Barbare Jurkovšek

V počastitev praznika Občine Dol pri Ljubljani, 23. marca, bo svoje najnovejše slike v Erbergovih paviljonih graščine Dol postavila na ogled mlada akademska slikarka Barbara Jurkovšek. Naša občanka že več let opozarja javnost na svoje slikarsko poslanstvo doma in v tujini. Njene razstave so naletele na veliko pozornost in ji zagotovile pomembno mesto med slovenskimi likovnimi umetniki. Ponosni smo, da je pred leti že razstavljala svoje umetnine prav v naših paviljonih. Trenutno pa je plodovita umetnica ustvarila serijo novih del, ki dopolnjujejo in nadaljujejo njeno dosedanjo slikarsko pot in jih je vredno pokazati publiki.

Iskreno nas veseli, da nam bo predstavila tako zanimivo razstavo slik, saj se bomo imeli priložnost seznaniti z drobcem sodobne slovenske likovne produkcije. Na odprtju razstave, ki bo v petek, 18. marca ob 18. uri bosta s svojim muziciranjem na harmoniki navduševala Tomaž Rožanec iz Senožeti in Katarina Rožanec, o svojih slikah pa bo spregovorila avtorica Barbara Jurkovšek.

Miro Šubelj

Priznanja članom TD Dolsko

Turistično društvo Dolsko je na letnem občnem zboru podelilo priznanja svojim zaslužnim članom.

Franc Gostinčar je dobil srebrno priznanje Turistične zveze Slovenije za delo v Turističnem društvu

Dolsko od ustanovitve do danes. Nežka Čad je prejela priznanje TD Dolsko za življenjsko aktivno delo. Udeležuje se tekmovanj z raznovrstnimi kvašenimi izdelki in dobiva visoka priznanja. Priznanja se je razveselila tudi Meta Šuštar, nagradili pa smo jo za njen uspešen začetek, pogum pri peki kruha in za nadvse aktivno delo.

Čestitamo!

Zlatka Tičar

Vrednote, ki ostajajo

Združenje borcev za vrednote NOB KO Dol je 26. februarja organiziralo svoj zbor članov, na katerem so poleg kulturnega programa opravili tudi formalni del in razpravljali o programu delovanja za leto 2016. Ob priložnosti so se spomnili tudi tradicije, ki jo nosijo v svojih vrednotah – ob 8. marcu, dnevu žena, poklanjajo vsem občankam svojo pozornost in jim pošiljajo nekaj pozitivnih mislih.

Iskrene čestitke z najboljšimi željami vsem ženam ob mednarodnem dnevu žena, 8. marcu, želi
KO ZB za vrednote NOB Dol-Dolsko

Misli za lepši jutri

Vsi starši za svoje otroke želimo le dobro. Ker smo sami naučeni, da je dobro le najboljše, so naši standardi v teh časih še posebno visoki, odličnost pa večina staršev zahteva tudi od svojih otrok. Skoraj po pravilu jih že v vrtcu vpisujemo v »šole« angleškega jezika, zdi se, kot da tekmujejo, kdo bo zapisal boljši vtis v zvezek, ki potuje med družinami. Že v prvem razredu morajo za bralno značko izpolniti osnovne in še obsežne dodatne predloge, užaljeni smo, če jih ne sprejmejo na tekmovanja za »krokodilčka«, vsako popoldne jim zapolnimo z vsaj enim krožkom, če domov prinesejo trojko, pa v hiši nastane vik in krik ... Hudo je, ko otroci ne zmorejo zadostiti našim pričakovanjem, še huje, če zaradi posebnosti ne zmorejo zadovoljiti pričakovanj šolskega sistema. Tudi najbolj samozavestni starši navadno klonejo pod pritiskom in ne zmorejo vedno ohranjati zaupanja v svoje največje bogastvo. Namesto da bi se posvečali talentom, ki jih nosi otrok, se osredotočamo na pomanjkljivosti in ves napor porabimo, da bi zmoželi doseči vsaj povprečje. V to nas podzavestno sili tudi sistem, ki za vrati razredov zahteva povprečje – kdor izstopa navzgor ali navzdol, ta je prej kot ne »zgaga« in starši so hitro poklicani na zagovor. Le ugibamo lahko, koliko je zaradi tega izgubljenih pravih potencialov. Nič čudnega torej ni, da se starši, ki so izkusili individualni pristop poučevanja, borijo, da njihovi otroci v takem okolju ostanejo. Čeprav je morda kombiniran pouk na prvi pogled zastarel in omejen, pa sem prepričana, da bo v naslednjih desetletjih podobna oblika poučevanja postala stalnica v vseh šolah. Naše zavedanje se krepi in vedno več nas bo razumelo, da se z osredotočanjem na pomanjkljivosti lahko doseže kvečjemu slabo povprečje, če naš čas in energijo preusmerimo v talent, s katerim je prišel na svet prav vsak človek, pa lahko začnemo razvijati revolucionarje, ki bodo pospešili razvoj civilizacije in bodo ta planet popeljali do višje kakovosti življenja.

Špela Korinšek Kaurin

Ali ste vedeli?

Zapisi iz Vesele doline – 2. del

V zadnji izdaji smo s pomočjo župnika Alojzija Grebca predstavili prvi del spomina na življenje v naši občini od nekoč do danes. V prvem delu smo si ogledali daljno zgodovino, tokrat pa nadaljujemo s časom okoli prve in druge svetovne vojne.

Erberg in Vega sta ponesla ime dolske doline na Dunaj. Žal je usoda bolezni preprečila nadaljnji razvoj te plemenite rodbine. Po smrti Jožefa Kalasanca so dediščino dobili Attemsi iz Gorice, od koder je bila doma Jožefova soproga, in posest prodali znanemu politiku in gospodarstveniku Povšetu. Pozneje je žalostna usoda zadnje vojne uničila delo več rodov.

Za duhovno plat človekovega življenja in izobrazbo pa je poskrbela Cerkev v sodelovanju s posvetno oblastjo. Ozemlje je prvotno spadalo pod pražupnijo Mengeš, ki datira v pozno deseto stoletje. Razmeroma kmalu je bil leta 1262 v Dolu ustanovljen vikariat, kar pomeni dokaj samostojno pastoralno enoto z rednim duhovnikom – vikarjem, ki je bil v nekaterih pogledih še podrejen matični župniji v Mengšu. Leta 1627 pa je bila ustanovljena župnija, ki je obsegala tudi sedanjo župnijo sv. Helene v Dolskem. Precejšen vpliv so imeli v dolski dolini redovniki križniki, ki so v Kamnici leta 1540 zgradili Komendo, danes bolj znano kot Žerjavov grad. Ko so dozorele razmere časa, je Cerkev ustanovila prvo šolo, ki je ljudi naučila osnov prihajajoče civilizacije. Že pred tem so bile v cerkvi številne bratovščine in združenja, ki so ljudi spodbujale k medsebojni pomoči in tudi izobrazbi. Svojevrsten vpliv na izobrazbo prebivalstva je imela tudi graščina s svojimi prebivalci. Prva nedeljska šola je v Dolu obstajala že veliko let prej, kot je bil izdan cesarski odlok leta 1816 o obvezni nedeljski šoli.

Šolo so v začetku vodili duhovniki, leta 1843 pa že prvi civilni učitelj Peregrin Videmšek, ki je bil tudi organist v župnijski cerkvi. Leta 1869 je bila uvedena obvezna ljudska šola, nekoliko pozneje pa še šola v Dolskem s podružnicami. Po prihodu »železne ceste« leta 1848 v Ljubljano se je potreba po izobrazbi še povečala. Razvoj obrti, prometa in trgovine je zahteval času primerno izobražene ljudi. »Železna cesta« je odprla pot v svet. Številni prebivalci dolske doline so odšli v svet, ne samo po Evropi ampak tudi preko »velike luže« v Ameriko. Odrptost v svet je prinesla tudi številne spremembe v mišljenju in načinu življenja na takratnem podeželju. Po pomladi narodov leta 1848 se je močno okrepila narodna zavest. Šolstvo je dobilo poseben pomen in doživelo nepričakovan razvoj že pred drugo svetovno vojno. Ta razvoj se je nadaljeval do današnjih dni, ko so naše šole primerljive s katero koli v državi in tudi v Evropi. Ustanav-

ljala so se številna društva in izobraževalne ustanove. Mednje sodijo tudi prostovoljna gasilska društva. V dolski dolini je bilo kmalu ustanovljeno Prostovoljno gasilsko društvo v Ljubljani 1870. Že leta 1892 smo dobili PDG Dol, leto pozneje Beričevo - Brinje, leta 1896 Dolsko, leta 1926 Senožeti, leta 1955 Vinje, leta 1980 Klopce in leta 1987 Laze. Veliko številno društev na ozemlju občine je znamenje velikega števila dobrih ljudi, ki so pripravljene v stiski in nesreči pomagati sočloveku, poleg tega pa tudi praktične potrebe zaradi razgibanega reliefa tega kosa zemlje, ki je zarisano z mejami občine.

Prebivalstvo naše občine je bilo ves čas odprto za številne novosti, ki so se zgodile v svetu. Prebivalci so tako na primer zelo pozitivno in s hvaležnostjo sprejeli elektrifikacijo svojih domov, pa razvoj obrti, kmetijstva in tudi industrije, kjer zlasti tovarna JUB nosi zaslavo napredka in številnim občanom omogoča preživetje. Včasih so novosti celo prehitvevale naravne možnosti razvoja. To se je zgodilo na primer v Brinju, Beričevem in Dolu. V bližini omenjenih naselij, na Brinjskem polju, so atomski reaktor zgradili še preden so vasi dobile javni vodovod in asfaltirano cesto. Atomski inštitut Jožef Štefan je bil ustanovljen leta 1946 in se je v nove prostore na Brinjskem polju vselil leta 1952. Vodovod pa je bil zgrajen šele leta 1968.

Med obema svetovnjima vojnama so tudi prebivalci naše občine utrpeli velike človeške in materialne izgube. V prvi svetovni vojni so krvaveli na vseh mogočih frontah in kar 30 mož in fantov iz dolske župnije se ni več vrnilo na svoje domove. Spominska plošča pod zvonikom župnijske cerkve v Dolu ohranja hvaležen spomin nanje. Kot da to ni bilo dovolj, se je zgodila še druga svetovna vojna, ki je po žrtvah preseгла prvo za trikrat. Uničila pa je tudi velik del kulturne dediščine z znamenito graščino vred. Toda življenje je močnejše. Sovražstvo je hrupno in nasilno, a na koncu zmaga ljubezen. Vse vojne se končajo za zeleno mizo. In k tej zmagi dobrega v svetu in k medsebojni ljubezni smo vsi poklicani. Posebej ste k temu zavezani gasilci in vsi humanitarni in kulturni delavci. Tega so se zavedali tudi posamezniki, ki so poleg Erbergov in Vega ponesli ime kraja v svet.

Lojze Grebenc

Kotiček za rekreacijo

Udeleženci akcije Juriš na štiri 2015 so prejeli zaslužene nagrade

V ŠD Partizan Dolsko smo se pred leti odločili, da lokalne tekaške in kolesarske prireditve povežemo v skupno akcijo. Vse z namenom, da motiviramo čim več občanov k bolj rednemu ukvarjanju s športnimi dejavnostmi. Sprva je bila akcija bolj izziv članom društvene kolesarsko-tekaške sekcije (KTS) in temu primerna je bila tudi udeležba. Lani smo se akcije lotili bolj organizirano. S sofinanciranjem Občine smo v začetku leta pripravili zloženke in jih razdelili po domovih. Poleg uveljavljenih prireditev, to so Tek in pohod na Murovico, Tek in pohod okoli Ajdovščine, Kolesarski vzpon v Zagorico in Novoletni tek, smo dodali še prireditev Izleti na Janče.

Po zadnji prireditvi smo pripravili evidenco vseh tistih, ki so se udeležili vsaj štirih izmed prej omenjenih prireditev. Lani se je akcije udeležilo kar 21 posameznikov. Od tega precej občanov, ki niso vključeni v KTS društva.

Ker smo vsem udeležencem akcije obljubili po meri izdelane rokavice, so se morali najprej oglasiti pri šivilji Simoni Bučan iz Sela pri lhanu na pomerjanju rokavic. Ko so bile rokavice izdelane, smo se vsi udeleženci srečali in izvedli skupno fotografiranje. Ob tej priložnosti smo z dvema udeleženkama, Tino Hudoklin iz Senožeti in Nušo Colarič iz Dolskega, opravili zanimive pogovore.

Kje ste izvedeli za akcijo in kaj je bil motiv za udeležbo?

Tina: »Zadnjih 15 let se občasno udeležujem raznih tekov rekreativne narave po Sloveniji. Moj motiv za udeležbo na vseh prireditvah je predvsem prikazati aktivno življenje mojim otrokom. Važno je veselje ob tem, da si zmožel, in to ne glede na rezultat, ki si ga dosegel. Hkrati pa so

prireditve tudi motivacija za trening. Prireditve v občini se udeležujem zato, da izrazim podporo športnemu načinu življenja v občini in da spoznam samo okolico. Vse se je začelo s selitvijo v Senožeti, ko smo prvič videli reklamo ob cesti za Novoletni tek v Dolskem 2011. Na *ciciteku* je tekel moj sin, jaz pa zraven njega. Sčasoma smo postali redni udeleženci teh prireditev, potem pa je udeležba prišla sama po sebi.«

Nuša: »Za juriš sem izvedela od svojega nečaka. Akcija se mi je zdela zanimiva predvsem zaradi nalog, za katere se mi je zdelo, da jim bom kos, čeprav nisem zagrizena športnica.«

Se vam zdi, da akcija pripomore k večjemu športno-rekreativnemu udejstvovanju občanov? Je primerna tudi za mlajše udeležence?

Tina: »Zagotovo, saj je tudi udeležencev vsako leto več. Nedvomno k temu pripomorejo tudi različne dolge trase in možnosti (tek, pohodništvo ali kolesarjenje), kar pomeni, da se jih lahko udeležiš ne glede na trenutno pripravljenost. Primerna je tudi za mlajše udeležence, saj se je akcije v letu 2015 udeležil tudi moj sin, ki je v letošnjem januarju dopolnil 6 let. In to predvsem zato, ker ste v letu 2015 akcijo razširili na pet prireditev (kolesarski vzpon v Zagorico je zanj še prenaporna trasa). Sin je bil vesel, ko je dobil rokavice. Nosil jih za drsanje, tek na smučeh, hojo v hribe.«

Nuša: »Če izhajam iz sebe, akcija pripomore k večjemu udejstvovanju. Akcija je primerna tudi za mlajše, vsaj tako mislim jaz, če se vključijo tudi starši.«

Katera izmed prireditev je bila najbolj zahtevna, katera najbolj družabna?

Na pokalu Trofeo Topolino nastopali smučarji tekači iz Dola

Tekaški smučarski klub Jub Dol se je uspešno udeležil 33. Topolina v italijanski dolini Fiemme. Največja tekma v bližini

Slovenije je poskrbela za veliko zabave in adrenelina med tekmovalci in trenerjem. V vsaki kategoriji je povprečno nastopilo 150 udeležencev iz Slovenije, Italije, Avstrije in ostalih evropskih držav, skupaj je tekmovalo blizu 1500 mladih.

V sobotnem nastopu je Tia Janežič osvojila 8. mesto med mlajšimi deklicami, Beno Perša 40. mesto med mlajšimi dečki. V nedeljo je najboljšo uvrstitev dosegel Jan Plevel s 16. mestom, njegov brat dvojček Nik je bil 49, oba sta tekmovala med starejšimi dečki. Zala Marija Vuga je osvojila 28. in Urša Mazi 46. mesto med mlajšimi mladinkami.

Jože Klemenčič

Tina: »Najbolj zahtevna je bila zame prireditev Gozdni tek okoli Ajdovščine, in sicer zaradi razgibanega terena. Težko bi se odločila za najbolj družabno prireditev, saj se vseh veselim. Mogoče bi izpostavila pohod na Murovico, saj gremo lahko vsi skupaj. Vmes še koga srečamo in glasno pozdravimo tekače, ki tečejo mimo. Na vrhu pa čaj in gruča prijaznih ljudi. In nato še prireditev v Zagorici. Samo pohvalim lahko organizacijo prireditev.«

Nuša: »Zame je bil najbolj zahteven vzpon s kolesom do Zagorice, po drugi strani pa tudi največje veselje, da sem zmogla. V Zagorici so nas zelo lepo sprejeli in pogostili, vsa pohvala organizatorju.«

Lahko dodate še kaj drugega o akciji oz. posamezni prireditvi?

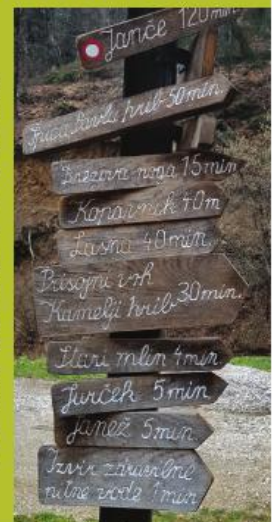
Tina: »Če bo le šlo, se bomo akcije tudi letos udeležili. Tokrat bo zraven še hči, ki v preteklosti na prireditvah ni želela sodelovati. Super spodbuda je tudi kapa, ki bo letos za nagrado.«

Nuša: »Tudi letos sem se zaobljubila, da akcijo uspešno končam in pritegnem še kakšnega udeleženca. Kar tako naprej, dober glas se daleč sliši.«

za ŠD Partizan Dolsko Jernej Rebolj

IDEJE ZA NEDELJSKI IZLET

Že poznate smerokaz, ki stoji v Lazah, na cesti, tik nad železniško postajo? Na njej je zapisanih nekaj idej, ki vam lahko dajo namig za nedeljski sprehod v objemu narave.

Sabino Grošelj mnogi občani poznajo po vrtu zdravilnih rastlin in bogatem znanju o naravnih načinih zdravljenja, v preteklem mesecu pa so jo članice Etnološke sekcije Aktiva žena Dol pri Ljubljani, ki deluje pod okriljem Kulturnega društva Dol pri Ljubljani, določile tudi za svojo predsednico. Nove vloge se nadvse veseli, s tajnico društva Marijo Lukežič pa imata polno idej, s katerimi želita po letu premora ponovno vlti navdušenje med članice in delovanje kluba popeljati na višji nivo.

Sabina in Marija sta me pričakali z zvezkom, polnim zapiskov in dolgim seznamom načrtovanih aktivnosti. Z žarom v obeh sta mi v uvodu predstavili zgodovino delovanja aktiva žena, njuno razpoloženje pa se je občutno spremenilo, ko smo se dotaknili zadnjega leta, v katerem je motiviranost članic občutno padla. Njihova srečanja so skoraj zamrla, odpadle pa so tudi vse tradicionalne dejavnosti, kamor sodijo razstave in izleti, ki so prispevali h krepitvi pozitivnega duha skupine, v katero je vključenih približno 20 žensk. Da bi se vrnila na stare tirnice, so članice za predsednico predlagale Sabino, saj je njeno znanje zares bogato, s svojo mladostno zagnanostjo pa je tudi odlična kandidatka za organizacijo najrazličnejših dogodkov.

Sabina je priložnost z veseljem sprejela, saj si je že od nekdaj želela, da bi se v Dolu etnološko in družabno dogajanje okrepilo in razširilo. Ker se ves čas ogromno izobra-

žuje, bo svoje znanje med novih spoznanj željne gospe pridno delila. Njena želja je, da bi skupaj z druženjem članice ves čas dopolnjevale svojo strokovnost, zato bo zanje pripravljala najrazličnejša predavanja (ki se jih bodo lahko udeležili tudi drugi občani), rada pa bi večkrat gostila tudi tuje strokovnjake. Aktiv ima svoje prostore v župnijskem domu, dobrosrčni župnik pa jim bo za predstavitvene priložnosti prepustil tudi svojo predstavitveno dvorano.

Prvi večji dogodek, ki ga bo aktiv žena organiziral, se bo zgodil že v tem mesecu, in sicer 20. marca na cvetno nedeljo. Gospe pripravljajo izčrpno razstavo z naslovom Velika danes in nekoč. Velika noč je namreč za Slovence velik praznik, ki pa ni vezan le na vernike, temveč predstavlja družinsko tradicijo skoraj vseh slovenskih družin. Aktiv žena Dol bo zbral izčrpno gradivo, preko katerega bomo ta praznik lahko do potankosti spoznali. Članice bodo predstavile pomen velike noči, zgodovino, simbole, različne recepte, pomen posameznih jedi ... Spekle in skuhale bodo obilice jedi, med njimi tudi tradicionalnega jagenjčka, a ne na žaru, kot bi marsikdo pomislil, pač pa jagenjčka iz biskvita. Njihova namera je, da iz majhnih biskvitnih backov oblikujejo kar celotno pokrajino, zato bo dogodek nadvse zanimiv tudi za otroke.

Ob prvem letošnjem srečanju so članice imele »generalko« v peki teh jagenjčkov, ob preizkušanju pa so se nadvse zabavale in se tudi navdušeno posladkale. K peki

biskvita dan pred razstavo vabijo tudi ostale občanke in občane, na ta način pa se boste naučili kako speči tudi svojega velikonočnega backa. Pri peki se jim lahko pridružite v župnijskem domu 18. marca dopoldne, na cvetno nedeljo pa nikar ne pozabite obiskati tudi razstave. Vrata le-te se bodo odprla že po prvi maši, uradno odprtje pa bo ob 11. uri po drugi maši.

Aktiv žena bo članice za trud pri organizaciji razstave nagradil z izletom v čokoladnico Zotter pri Grazu. Sabina bi v tem letu rada organizirala še tečaj o pletenju in dekoraciji, oblikovanju šopkov iz cvetja, oblikovanju izdelkov iz keramike, pripravi mazil ... Članicam zagotovo ne bo dolgčas, če si katera želi podobnega druženja in izobraževanja, pa jo z veseljem sprejmejo v svoj aktiv. Vse podrobnosti vam bosta razložili Marija (na telefonski številki 041 393 728) in Sabina (na telefonski številki 031 251 608), lahko pa se jim pridružite že pri naslednjem sestanku, 9. marca, ob 18. uri v župnišču v Dolu, ki bo namenjen predvsem pripravam na velikonočno razstavo. Dekletom želimo čim več ustvarjalnih trenutkov, o njihovih podvigih pa bomo zagotovo brali tudi v prihodnjih izdajah Pletenic.

Špela Korinšek Kaurin

Med pogovorom mi je Sabina zaupala nasvet, ki ga je vredno deliti naprej:

“Današnje, pa čeprav ekološko pridelane marelice, vsebuje vsaj 50-krat manj provitamina A, kot so ga v petdesetih letih prejšnjega stoletja. Zemlji smo namreč v tem času z intenzivnim mineralnim gnojenjem močno izčrpali in tako hrana ne vsebuje več vseh za optimalno zdravje potrebnih hranil. Še posebno, če je naš imunski sistem ohromljen, ali pa se zdravimo za kakšno agresivno boleznijo, kot je na primer rak, je tako ključno, da v svojo prehrano redno dodajamo naravne vitaminske dodatke. Pri tem se je treba zavedati, da so navadno priporočene vrednosti hranilnih snovi, ki so zapisane na embalažah izdelkov, glede na današnje stresno življenje, premajhne. Vsekakor je treba pri dodajanju ohraniti »kmečko« pamet in ne pretiravati, priporočeno količino pa nam bo najverjetneje tudi predpisal zdravilec, pri katerem bomo prehranski dodatek kupili.”

Sabina se je strinjala, da občasno za Pletenice napiše še več podobnih informativnih vložkov, zanje pa je tudi že našla primeren naslov – Drobčinice za zdravje. Naslednjič bo nekaj več napisala o vitaminu D.

PRI SOSEDU NA OBISKU

V današnjih časih le redko srečamo koga, ki lahko reče, da je raj našel že na tem svetu, a za **Frenka Zupančiča** iz Dolskega to ne drži. V majhni hišici na koncu ulice je našel vse, kar potrebuje, tam pa tudi ustvarja točno tako, kot mu to velewa srce. Včasih so njegovo hišo sovaščani poznali kot prijeten mini ZOO, v zadnjih letih pa družina postaja vedno bolj prepoznavna po svoji umetniški žilici. Frank je svoje talente delil z nami že trikrat v Erbergerjevih paviljonih, za poletne mesece pa pripravlja novo razstavo, ki bo posebno doživetje za vse ljubitelje lepega, še posebej pa tudi za popotniške duše.

Že na vhodu v hišo Zupančičevih se prične pravi tropski raj. Lično urejen vrt se bohota v veličini najrazličnejših rastlin (Frenk pravi, da je naštel več kot 100 različnih sort dreves, grmovnic in trajnic), pozdravita pa nas dva prijazna kužka in živahno petje tropskih ptic, ki domujejo v prostornih kletkah po vsem vrtu. Frenk si je z ženo uredil domovanje v majhni hišici, pred vhodom katere za praviljni občutek skrbi čudovit ribnik, poln velikih rib. Pred njuno hiško stoji večja družinska hiša, v kateri sta pred leti odraščala sinova, danes pa se v njej velikokrat dobivajo tudi z že precej obsežno »četico« vnučkov.

V hiši je Frenk uredil tudi družinsko galerijo. Poleg velike ljubezni do živali in rastlin imajo namreč predvsem fantje v družini izjemen talent za umetnost. Frenk je svojo kreativnost izražal že kot majhen deček. Namesto, da bi se igral z vrstniki, je posedal ob kupu premoga in iz črnih koščkov oblikoval čudovite skulpture. Ker doma niso imeli veliko denarja in je lahko o pravem čopiču le sanjal, je za risanje uporabljal kar kurje pero, ki ga je za ta namen sam tudi ošilil. Njegova domišljija še danes nima meja. Iz navadne veje lahko ustvari čudovitega žerjava ali kakšnega drugega pisanega ptiča, iz listov, ki ostanejo pri ličkanju koruze oblikuje zanimive unikatne lučke, iz starega in zanemarjenega stolčka pa pravo umetnijo, ki se lepo

podatki v prostore najbolj petičnih gospodičen.

Čeprav svojega izjemnega talenta ni nikoli razvijal pod okriljem kakšnega mentorja, pa ga danes, v poznih šestdesetih, umetniški klic še toliko bolj vabi. Na stenah in stropu domače galerije skoraj ni več prostora za nove slike, ker galerijo krasijo tudi dela mlajšega sina in obeh vnučkov, pa je gneča še toliko večja. Frenk najraje ustvarja ponoči. V zadnjem času prebedi predvsem ob slikanju barvitih slik, na katerih nastajajo podobe iz Avstralije, kjer je pred kratkim že tretjič obiskal svojo svakinjo. Ker Frenk riše na les, so podobe Avstralije, ujete v njegov čopič, prava posebnost. Največ med njimi jih nastane kar v kratkem času od noči do jutra, ker navdiha ne zmanjka, pa ga žena že sprašuje kdaj bo kakšno dal tudi od doma.

Avstralija je Frenka popolnoma omrežila, ker mu je dala motivacijo za toliko najrazličnejših del, pa bi rad v avgustu pripravil tudi večjo razstavo. Poleg slik, fotografij in primerkov avstralskega rastlinja, bo v Erbergerjevih paviljonih postavil pravi avstralski bar. Že danes vse podrobnosti natančno preučuje, vse potrebno pa bo, po vtisu sodeč, pripravljeno še veliko pred otvoritvijo razstave.

Frenkova dela bodo tako v Erbergovih paviljonih razstavljeni že četrtrič. Vsakič znova so obiskovalci navdušeni nad idejno pestrostjo njegovih del, prevzema pa jih tudi medsebojno sodelovanje članov treh različnih generacij. Na zadnji razstavi, ki je potekala v aprilu lani so namreč poleg Frenka razstajali še sin Marko in vnuka Nik ter Filip. Slednja imata le 10 in 15 let, a se njune slike lahko povsem enakopravno postavijo ob bok dedkovim.

Čeprav se Frenk aktivno ne ukvarja s prodajo svojih del, pa sem prepričana, da je njegova galerija prava zakladnica za vsakega ljubitelja notranjega dekorja. Ne le, da gre za izvirne unikate, iz skoraj vsakega dela tudi žarijo čudoviti barvni odtenki in mojstrski detajli, posebnost pa je še tridimenzionalni učinek slik. Platno namreč za Frenka marsikdaj predstavlja le ozadje, na

katerega pa kasneje prilepi različne skulpture iz lesa, peska in kovine. V lično sliko je uokviril tudi spominke, ki jih je prinesel iz Avstralije. Iz puščavskega peska, posušenih rož in ostalih malih spominkov je oblikoval čudovito sliko, ki ima zanj prav poseben pomen. Prepričana sem, da bi podoben umetniški spomin lahko pomagal oblikovati tudi drugim ljubiteljem potovanj. Čudoviti so tudi njegovi unikatni iz lesa, od stolov, do kipov in vrtnih tabel, iz bambusovega debla pa je rokodelski umetnik oblikoval celo pravi didžeridu.

Frenk je živi dokaz za to, da je življenje zares lepo, če le poslušamo svoje srce in mu pustimo, da prosto izraža svoje talente. Njegovo življenje je bilo sicer skromno, a si je z lastnimi rokami uspel oblikovati svoj mali raj, v podobnih vrednotah pa mu je uspelo vzgojiti tudi otroke in vnučke. Čeprav se morda zdi malo čudaško, da imaš na domačem vrtu mini živalski vrt z opico in zlato lisico, za hišo pašnik z emuji, na vhodu ribnik, obraščen z bambusom in ostalim rastlinjem, v dnevni sobi pa pravo galerijo, lahko rečem le, da mi je bilo zares v veselje spoznati soseda, ki pozna pravo skrivnost življenja - ljubezen, kreativnost in igrivost. Zupančičevi so prava inspiracija in prepričana sem, da se na obisk povabim še velikokrat. Frenku želim, da bi njegovo razstavo obiskalo čim večje število občanov, prepričana pa sem tudi, da si njegova dela zaslužijo najti mesto tudi izven domače galerije.

Špela Korinšek Kaurin

Starši sprašujejo ...

V pretekli izdaji Pletenic je župan oznanil svoje razmišljanje o reševanju problematike omejenih kapacitet v občini, ki jih lahko namenimo varstvu predšolskih otrok. S predlaganimi ukrepi bi pravico do vrtca lahko zagotovili 40 družinam v občini. Ker so zapolnjeni prav vsi primerni objekti, je župan kot rešitev predlagal precej drzno potezo - razporeditev učencev, ki obiskujejo podružnično šolo v Senožetih, po drugih razredih v občini, in preoblikovanje sedanje stavbe v vrtec, ki bi ponujal varstvo občanom z majhnimi otroki. Zamisel je dvignila veliko prahu, v uredništvo pa smo prejeli tudi tri pisma, ki jih v celoti objavljamo. Ob koncu dodajamo še županovo pojasnilo, hkrati pa k razpravi spodbujamo še prebivalce ostalih vasi v občini.

Odprto pismo županu - POŠ Senožeti

Spoštovani g. župan mag. Janez Tekavec, na vas se obračamo v zvezi z namero, ki ste jo objavili v občinskem glasilu Pletenice št. 02/16. Veseli smo, da ste pristopili k reševanju problematike predšolskega varstva otrok v občini Dol, a hkrati presenečeni nad vašo namero, da to storite tako, da ukinete podružnično šolo v Senožetih.

Šolo so pred skoraj 80. leti zgradili krajanji sami. Ves ta čas je predstavljala kulturno in medgeneracijsko središče kraja in edini javni prostor, ki je na voljo krajanom, predvsem pa mladim. Veseli smo dobre prakse drugih občin iz naše okolice, ki odpirajo vrtce in podružnične šole, v že obstoječe pa investirajo in jih ohranjajo. Pomisleki, ali bi bilo ceneje podružnično šolo kar zapreti, pri njih niso prevladali. S stališča izobraževanja, kulturnega vzgajanja in življenja kraja bi bila to velika izguba in nepopravljiva škoda.

Kot veste, se demografska slika kraja spreminja. Vsako leto imamo več rojstev (od leta 2009 do leta 2014 v povprečju več kot 16 na leto), kar nas navdaja z optimizmom, da bomo ostali in obstali in bo mladi rod nadaljeval z razvojem našega kraja in družbe. Naša in vaša naloga je, da tem bodočim nosilcem razvoja zagotovimo pogoje za predšolsko varstvo in kakovostno izobraževanje. Varstvo in šolstvo so projekti, ki morajo biti modro načrtovani in bi morali biti pomemben sestavni del strategije razvoja občine Dol pri Ljubljani. Kot vsi vemo, naša občina nima izrazitega centra, pač pa tri večja jedra, ki bi se morala uravnoteženo razvijati. Nikakor pa ne želimo, da bi se naš kraj razvijal na škodo ostalih delov občine.

Vemo, da so potrebe po predšolski vzgoji velike in bo treba pridobiti dodatne kapacitete, a ta problem se ni pojavil čez noč. Predlagamo, da se v Senožetih zgradi vrtec. Obstaja več oblik financiranja izgradnje (javno-zasebno partnerstvo, koncesija ...). Menimo, da zgradba šole ni primerna za vrtec. Njena sprememba namembnosti pa ne bi bila poceni in ne bi prinesla finančne učinka, kot ga pričakujete. Morda bi se v že zgrajenem vrtcu v Dolu začasno našel dodaten prostor? Tam so že urejene zunanje površine, igrala, velika telovadnica in skupni prostor.

Predlagamo, da šolsko zgradbo v Senožetih posodobimo, da bo še naprej služila svojemu poslanstvu, čim prej pa ji dogradimo še prostor za vrtec. To je tudi skladno z vašim predvolilnim programom. Za kakršnokoli pomoč smo vam na voljo.

Vaški odbor Senožeti

Naše šole ne damo!

Zaradi možnosti ukinitve POŠ Senožeti je bil na pobudo staršev 12. 2. 2016 v Senožetih sklican sestanek. Udeležilo se ga je 43 staršev otrok, ki obiskujejo ali bodo obiskovali POŠ Senožeti, in drugih krajanov.

Gospod župan, razumemo vaše razmišljanje o zaprtju šole in

odprtju vrtca v Senožetih, vendar bi želeli, da razumete tudi nas. Vaščani so se dolga leta trudili za izgradnjo lastne šole in jo večinoma tudi sami financirali (lastni trud, zemljišče, finančna sredstva), v želji, da bi njihovi otroci in prihodnji rodovi obiskovali osnovno šolo v domačem kraju.

Šolo imamo že veliko let in v njej se je šolalo precej učencev. V Senožeti se je v zadnjih letih priselilo veliko družin s šoloobveznimi otroki, število prebivalcev narašča, tako da ne vidimo vzroka za zaprtje šole. Želeli bi, da se problem otrok, ki obiskujejo vrtce, ne bi reševal na račun zaprtja naše šole. Šola dobro deluje, je kakovostna, otroci jo imajo radi, saj se v njej zelo dobro počutijo. Način dela v šoli spodbuja samostojno delo otrok, saj imajo otroci zadalžitve, medtem ko učiteljica podaja snov drugim. Tako se učijo samostojnega dela že v prvih letih šolanja, hkrati pa postajajo samostojni in odgovorni na cesti, saj v šolo in iz nje lahko hodijo sami.

V Senožetih živi več kot 800 krajanov, to je 13 odstotkov prebivalcev občine Dol. Smo največja vas v občini in šola ima v vasi velik pomen, ne samo za otroke.

V prostorih šole in njeni neposredni okolici se tudi v popoldanskem času dogajajo številne dejavnosti (tamburaši, pevci, športne dejavnosti) ter kulturne in družabne prireditve. Obiskuje jih več generacij, zato deluje povezovalno, je nekakšen kulturni center naših Senožeti. Prireditve vedno obišče veliko krajanov, zlasti starejši, saj tu nastopajo njihovi vnuki. Tako je šola pomemben dejavnik v medgeneracijskem sodelovanju. Če tega ne bo, številni starejši ljudje prireditev v drugem kraju ne bodo imeli možnosti obiskovati.

Obstoj šole pomeni pomemben dejavnik v razvoju, povezovanju in življenju krajanov. Prepričano smo, da bi zaprtje šole povzročilo nazadovanje kraja.

Želimo, da spoštujete naše potrebe, da šola v Senožetih ostane. Šola je vir življenja vsakega kraja.

Tina Hudoklin

P.S. Prilagam še zapis o dolgoletni tradiciji POŠ Senožeti.

V letošnjem letu bo minilo 92 let, odkar obstaja šola v Senožetih, 77 let pa poteka pouk v obstoječi stavbi. Zgodovina šole je dolga in pestra.

Že davnega leta 1904 je tedanji senožeški občinski odbornik v občini Dolsko Anton Jurček podal prvi predlog, da bi v Senožetih postavili šolo. Vendar so bili Dolšani »prepričani, da je šolstvo njihov monopol in privilegij, zato niso bili navdušeni nad senožeškimi idejami«. Predlog ni dobil zadostne podpore, vendar Senožetani niso odnehali, saj so se zavedali pomembnosti izobrazbe. Štiri leta kasneje, leta 1908, so na občinski seji predlog gradnje šole podprli. Vendar je bila gradnja predstavljena za nedoločen čas, saj je prednost dobilo poplačilo kredita za izgradnjo šole v Dolskem.

V letu 1924 so Senožetani v dveh mesecih poprijeli za delo in s prispevkom dolske občine v Krštofovi hiši (po domače Pr'Krštof)

uredili razred in 26 šoloobveznih otrok je lahko obiskovalo pouk v svoji vasi. Ni jim bilo več treba pešačiti v Dolsko, kar je otrokom vsak dan vzelo dve uri v obe smeri. Število prebivalcev se je vsekozi povečevalo, število šoloobveznih otrok pa tudi. Nujnost po pridobitvi primerne prostora za poučevanje se je povečevala. V letu 1939 so zato začeli graditi šolo na prostoru, kjer stoji še danes.

Za šolo se je med drugim naredilo naslednje:

- zemljišče sta dala Lovro in Ivanka Jerina, Senožeti hišna št. 17;
- občina Dolsko je vzela posojilo;
- zgrajena je iz opeke, ki so jo žgali v opekarni Jožeta Jemca;
- pesek in mivko so dobili iz savske struge;
- strešnike so kupili v Zadružni opekarni v Ljubljani;
- kamen za temelje so pripeljali iz lhana;
- vaščani so brezplačno darovali les za ostrešje;
- vaščani so izkopal jarek za temelje šole.

Gradnja je bila končana 16. decembra istega leta. Blagoslovili so jo naslednjega dne, 18. 12. 1939 pa so pričeli s poukom. Leta 1941 se je pri nas pričela druga svetovna vojna. Tudi okupator se je zavedal pomembnosti šol. Učiteljico so internirali v Srbijo, namesto nje je najprej prišla učiteljica s Koroške, kasneje pa jo je nadomestil učitelj. Poučevanje je potekalo v nemščini.

Vse od leta 1939 šola deluje v raznih oblikah, z različnimi prostorskimi rešitvami. V njej se je v vseh teh letih šolalo veliko učencev. V vseh letih obstoja je bila šola ključen dejavnik razvoja in povezanosti vasi. Vsako leto so učenci pripravili več prireditev za vse občane, tako v šoli kot v vasi, udeleževali so se različnih dobredelnih aktivnosti, pomagali sošolcem in občanom. Šola je bila kljub skromnim pogojem, prostorski stiski, ki je onemogočala širitev, še kako živa. In taka je še danes. Vedno so zgledno sodelovali tudi z gasilci.

Danes v njej poteka kombinirani pouk. V njej sta dva razreda, v enem so učenci od 1. do 3. razreda, v drugem pa od 4. do 5. razreda. Način poučevanja se razlikuje od homogenih oddelkov, saj se istočasno poučuje več razredov. Pri tem je zelo pomembna medvrstniška pomoč, ki je v kombiniranih oddelkih zelo učinkovita. Ob tem se otroci »naučijo samostojnosti, samokontrole in discipline.«

Ključna dejstva povzeta po knjigi:

Darja Dukarič: Vaščani so mi povedali, Občina Dol pri Ljubljani, 2012

Podružnična šola - da ali ne?

Že nekaj časa poslušam: »Nihče me ne bo prepričal, da je pouk v kombiniranem oddelku tako kakovosten, kot v čistem.« Kar navadila sem se na te izjave in verjemite, še sama sem začela razmišljati: »Oni že vedo, so strokovnjaki za te stvari!«

V tem zoprnem in nevhvaležnem trenutku, ob grožnjah o zaprtju šole, stresu glede delovnih mest in lebdenju v negotovosti, seveda človek začne stvari obračati, primerjati, obračati in tehtati. Sploh, če imaš 33 let izkušenj s poučevanjem, v čistih in kombiniranih oddelkih, v velikih šolah in na podružnicah.

»Kaj je cilj učitelja, šole?« se vprašam. Odgovor je znan, naučiti, vzgajati, socializirati, pripravljati na življenje, pa tudi omogočiti otrokom varno in prijazno okolje. Nimam občutka, ko opazujem, primerjam v šoli in na taborih ČŠOD (šola v naravi), da naši učenci kaj manj znajo, pogosto še celo izstopijo v znanju, športu, zelo pa nase opozorijo z vedenjem – obnašanjem, urejenostjo in povezanostjo, medsebojnem sodelovanjem. Učiteljice podružnice smo prav ponosne na njih.

Pouk, razmišljam, čisti oddelek, je res tako kvalitetno in ne motiče vzdušje? So sami pedagoški prijemi res drugačni? Pa učiteljice-učitelji, mar so se izobraževali kje drugje?

Število otrok? Pri polnih oddelkih, kjer so otroci s posebnimi potrebami že kar pravilo, pa še običajno prilagajanje različnemu znanju in sposobnosti učencev, delo z nadarjenimi, vse v istem času, pa je tu pouk res tako zelo drugačen? Bolj stimulativen? Res mislite, da se genialnosti ne da razvijati pri kombiniranem pouku? Da so otroci za kaj prikrajšani? Le za kaj? Mogoče za tehnologijo?

Jurij Vega je obiskoval prav takšno šolo. Eno leto sem celo učila v njej. Pri pouku so bili združeni vsi vaški otroci, pouk je potekal čez ves dan, tam sta bila tabla in kreda ... V takšnih šolah je pouk prav tak, kot je življenje samo. Različne starosti učencev, starejši pomagajo mlajšim, jih učijo (tudi lumparije), vzgajajo (včasih na trdo), ustvarja se hierarhija, trdno morajo držati pravila, z znanjem in v spretnostih se otroci iz povprečja dvigujejo v zvezde, ali soočajo s kruto realnostjo, kje stojijo ...

Metode, načini poučevanja? Nič drugače kot drugod, le občasno starostno mešane skupine pri skupinskem delu, kjer so naloge strogo določene. Motnje pri pouku? Ali jih v čistih oddelkih ni? Tematika, snov je ponujena vsem in vsi jo poslušajo, tako tisti, ki so prvo leto v šoli, kot ostali učenci v razredu. Bistri učenci vsrkajo toliko podatkov, kolikor so sposobni. Znajo snov tudi višjih razredov. Prilagoditve so glede na razred in sposobnost/zmožnost otroka. Nikomur ne škodi, če sliši kaj več, starejši pa mora pregledati marsikakšen podatek v učbeniku sam in ko se prebije čez, je znanje njegovo.

Učno šibkejšemu pa pomaga tako učitelj kot sošolec, običajno iz višjega razreda, kako pravimo temu? Medvrstniško sodelovanje? Zelo uspešno, povedano v jeziku otrok, prenašanje malih učnih skrivnosti – od učenca k učencu. Med poukom pridobita oba. Prvi razume, drugi osveži znanje. Učitelj je mentor, pomočnik in ocenjevalec, predvsem pa čarovnik, saj včasih res potrebuje čarobno palico, da spelje vse. Veliko izkušenj moraš imeti, uvida, fleksibilnosti, pa tudi natančno načrtovati – ne snov, temveč logistiko dejavnosti!

Nadarjeni učenci? Posebne potrebe! Tu ni dolgočasje, diferencialne naloge, samostojno raziskovanje, predstavljanje svojega dela in večkratni razgovori z učiteljico glede odnosa do dela, drugih ljudi ... Pa zbranost, koncentracija! Si predstavljate, koliko truda je v tem, da učenec sam sebe prepriča, da sledi razlagi, pouku, loči, kaj je zanj povedano, in znanje uporabi v nalogah, ki jih ima v učbeniku? Mar ni to šola za kasnejši študij?

Mimogrede, pa saj so učbeniki v kombiniranih oddelkih isti, kot na drugih šolah! Učitelji pa tudi sodelujemo in načrtujemo delo celega leta na skupnih aktivnih, tudi testi za preverjanje znanja so velikokrat enaki (skupno delo)! Da o tem, ko prihajajo kolegice in kolegi na podružnico učiti, ne govorim! Še nihče ni rekel, da je tu pouk slabši, celo prijetno jim je. Težave z nekaterimi učenci pa so tu in tam. Tehnologija je taka kot drugje.

Telovadnica? V sili hudič tudi muhe žre. Znajdemo se, zelo uspešno že skoraj 80 let. Pozimi je tu veža in prilagojen razred (orodje imamo), pa tek v naravi, pohod na Miklavža ... z lepimi dnevi pa je tu veliko igrišče, tako travnato kot asfaltno. Učenci se ob šoli zadržujejo tudi v času počitnic, ob popoldnevih, brcajo žogo, plezajo po plezalih ... Veliko fantov obiskuje nogometni klub v sosednji Jevnici, kjer pridno trenirajo. Ob sredah pride plesna učiteljica (plesna šola Urška) v našo šolo, ki učence uči plesa, kljub pomanjkanju prostora. Preurejanje učilnice v prime

Starši sprašujejo ...

ren prostor pač vzame nekaj več časa. Verouk v šoli ob četrtkih popoldan, dramski krožek, pevski zbor, mladi gasilec, likovni in pravljичni krožek ... Mar ni to dodana vrednost našim učencem?

Nastopi otrok na odru! Nastopajo vsi, ne glede na sposobnosti. Zagotavljamo odlične pouk retoričnih spretnosti, krepitev samopodobe in uživamo ob veselju staršev, ko gledanje svojega otroka. Kako je s tem na drugih šolah? Vemo.

Naša podružnica je polna življenja. Tu se prepletajo dejavnosti, iščemo koticke za delo, saj so prostori majhni, strpno se prilagajamo drug drugemu, veliko se pogovarjamo, se čutimo, jokamo skupaj in se smejemo, se pošteno skregamo, a se imamo radi (kot v družini), kuhamo čaj za male bolničke, ki ne morejo domov, ker so starši v službi, nastopamo za kraj in občino, obiskujemo starejše vaščane, učimo se sprejemanja drugačnosti, ko se družimo s stanovalci društva Novi Paradoks ...

Uspehi naših učencev v nadaljnjem šolanju so primerljivi z drugimi. Imamo doktorje, inženirje, učitelje, frizerke ... Le s to razliko, da so nežno otroštvo preživeli v majhnem in čustveno bolj toplim okolju.

Podružnično šolo v Senožetih so zgradili, tudi z udarniškim delom in svojim gradbenim materialom, Senožetani, ljudje, družine, ki imajo tu korenine svojih prednikov. Trd je bil boj za to, da se šola zgradi in najmanj dvajset let se že trudijo, da ostane – v dobro otrok in vasi.

So ljudje, ki iz različnih vzrokov ne cenijo take šole, so različni izgovori, zamere, kaprice, tudi sama raztegnjenost vasi in nevarna pot do šole iz »prvih« Senožeti, predvsem se pa vse začne in konča pri denarju!

Sprašujem se kaj je dobro in pomembno za naše otroke. Jaz odgovor poznam, ga vi?

*Razmišljala in napisala Lilijana Meden – Fuchs
učiteljica - svetovalka RP, delovna doba 33 let,
na PŠ od šolskega leta 1985*

Župan odgovarja

V Občini Dol pri Ljubljani se v zadnjih petih letih srečujemo z zelo velikim številom otrok, ki jim je bil odklonjen sprejem v vrtec, tako da je bilo v šolskem letu 2011/2012 odklonjenih 63 otrok, v letu 2012/2013 69 otrok, v letu 2013/2014 66 otrok, v letu 2014/2015 40 otrok in v letu 2015/2016 53 otrok. Otrok je namreč v naši občini vsako leto več. Če je bilo v letu 2000 v občini 64 novorojencev, jih je bilo v letu 2014 že 88. Mnogi izmed teh otrok nimajo starih staršev, ki bi lahko pazili nanje, imajo pa zaposlene starše, ki nujno potrebujejo varstvo za otroke.

Podružnična šola Senožeti ima dolgo tradicijo. Zgradili so jo vaščani Senožeti prav z namenom, da bi si v njej otroci iz Senožeti pridobili prve stopnje izobrazbe. Vendar pa šola v Senožetih obiskuje le približno dobra polovica otrok, ki bi jo morala obiskovati. V šolskem letu 2011/2012 je bilo vanjo vpisanih 24 od 40 otrok, v letu 2012/2013 22 od 43 otrok, v letu 2013/2014 25 od 42 otrok, v letu 2014/2015 24 od 42 otrok in v letu 2015/2016 22 od 41 otrok.

Raziskava, ki bi iskala odgovor na vprašanje, zakaj se tako velik del otrok vpisuje v druge šole in ne v šolo svojega šolskega okoliša, ni bila opravljena. Med razloge pa je mogoče prišteti dejstvo, da se mnogi starši vozijo na delo v Ljubljano, tako da

sta drugi dve šoli v smeri njihove poti v službo, in tudi dejstvo, da se pouk v podružnični šoli Senožeti izvaja kombinirano, tako da se združuje pri pouku več razredov.

Dejansko starši, ki svoje otroke na lastno željo vozijo v drugi dve šoli, na nek način omogočajo ostalim otrokom iz Senožeti, da ti sploh lahko obiskujejo šolo v Senožetih. V šoli sta namreč le dve učilnici. Če bi bili vsi otroci, ki sodijo v šolski okoliš podružnične šole v Senožetih, vpisani v šolo v Senožetih, bi na tej šoli lahko potekal pouk le za dva razreda, verjetno le za 1. in 2. razred, saj bi za vse ostale fizično zmanjkalo prostora.

Občina Dol pri Ljubljani se srečuje z izrazito problematiko pomanjkanja mest v vrtcu, saj je v povprečju odklonjenih skoraj polovica otrok, ki prosijo za sprejem v vrtec. Občina je za potrebe vrtca zagotovila prostore praktično na vseh možnih lokacijah, tako da se predšolsko varstvo otrok izvaja v prostorih vrtca na Vidmu, v prostorih šole v Dolskem, v župnišču v Dolu, v gasilskem domu v Dolu, v kulturnem domu v Dolskem, podeljena pa je bila tudi koncesija za vzgojno-varstveno družino. Novih stavb za potrebe delovanja vrtca Občina ni sposobna zagotoviti, ker za to nima sredstev, saj se ne sme dodatno zadolžiti. Zaradi partnerstva z Energoplanom pri gradnji vrtca na Vidmu v letu 2009 in nadzidave šole v letu 2008 je namreč že zadolžena preko dovoljene meje.

Rešitve za predšolsko varstvo je treba iskati v okviru danih razmer. Realna rešitev je v tem trenutku sprememba namembnosti stavbe šole v Senožetih iz šole v vrtec. S tem lahko zagotovimo dodaten prostor za 22 do 44 predšolskih otrok.

Če nam bo nekoč uspelo razveljaviti pogodbo z Energoplanom pa bo Občina verjetno zgradila dodaten objekt za vrtec pri podružnični šoli Dolsko, ki ga bo mogoče po koncu generacijskega »buma« uporabljati tudi za druge namene, na primer za medgeneracijski center.

Z nameravano spremembo namena uporabe stavbe šole v Senožetih se spreminja le starostno obdobje otrok, ki jim bo stavba namenjena, tako da bo stavba namenjena mlajšim – predšolskim otrokom in ne več šolarjem prvih razredov osnovne šole. Druge spremembe niso predvidene. Stavba bo ostala tam, kjer je, in še naprej bo namenjena otrokom ter drugim, ki jo že sedaj uporabljajo. Ker so z vrtcem povezane določene prilagoditve prostorov, je predvideno, da se bodo izvedla manjša adaptacijska dela v stavbi med poletnimi počitnicami. Zaradi lažjega prehoda je predvideno, da bo v šolskem letu 2016/2017 v stavbi še vedno potekal pouk za 1. in 2. razred in da bo hkrati deloval en oddelek vrtca, v šolskem letu 2017/2018 pa bo v stavbi deloval vrtec, vsi šolarji pa bodo razporejeni v drugi dve enoti Osnovne šole Janka Modra, Dol pri Ljubljani.

Če bo sprememba sprejeta, bomo zagotovili prostor za varstvo 24–44 otrok. Ena skupina vrtca ima lahko od 12 do 22 otrok, odvisno od starostni otrok v skupini. Skrb za teh 22 do 44 predšolskih otrok, ki jim danes ne moremo ponuditi varstva, je razlog, da predlagam spremembe. Občinski svet pa bo odločil, ali naj se da prednost tradiciji ali otrokom, ki potrebujejo predšolsko varstvo.

mag. Janez Tekavc, župan

Gospa Ivanka Jelnikar in njenih 92 let – med učenci PŠ Senožeti

Presenečenje, zadrega, smeh in solze v očeh je imela gospa Ivanka, ko so jo obiskali učenci PŠ Senožeti, ji voščili za visok jubilej, jo obdarovali s skromnim darilcem in ji zapeli, prisrčno, kot znajo le otroci.

92 let, to je pa že častitljiva starost! Gospa Ivanka Jelnikar se je rodila 4. februarja 1924 na Jančah. Še majhna je bila, ko so se preselili v Štango nad Jevnico. Oče je bil učitelj in organist. Še pred 2. svetovno vojno se je družina preselila na Tuji grm, kjer so kupili manjšo kmetijo.

Oče je hudo zbolel in umrl, star komaj 42 let, nato pa še 18 letna hčerka, tako da je bilo zelo žalostno pri hiši. Mati je ostala sama s štirimi otroki. Prišla je vojna in z njo novi hudi dogodki. Nemci so Ivankinega brata odgnali v Srbijo, mama pa se je prebijala skozi življenje sama s tremi hčerkami. Domačijo so jim požgali leta 1944, tako da so se zatekli k stricu in počasi pričeli z obnovo svojega uničenega doma. Starejši brat in obe sestri so se poročili. Gospa Ivanka, njena mama in sestra z družino, pa so svoj dom našli v Senožetih, kjer živijo še danes.

Hiša je polna otrok, smeha, glasbe in pravega družinskega razumevanja. Tu se prepletajo igriva mladost, skrbna vzgoja in modrost, ki jo otroci dobijo pri starejših družinskih članih. Gospe Ivanki želimo še mnogo zdravih in srečnih let!

Lilijana Meden Fuchs

Zabavni dogodki v Vrtcu Dol

Na pustni torek so v vrtec prišle pisane maškare. Vsaka skupina se je v avli vrtca s plesom predstavila ostalim otrokom in veselo rajala na pustni zabavi. Medvedki, čebelice, levčki, pikapolonice, vile, čaravnice, princeske, kraljeviči, gusarji, klovni, spidermani, batmani ... so se po veselem rajanju posladkali s slastnimi krofi.

Med zimskimi počitnicami je bilo v vrtcu manj otrok, zato so bili otroci iz zelene igralnice iz župnišča in pisane igralnice združeni v enoto Dol. Deževno dopoldne so popestrili otroci iz zelene igralnice iz župnišča, ki so vse otroke povabili na zabavo s harmoniko, ki jo je igrala Anja. Otroci so spoznali harmoniko, ob njenih zvokih so veselo prepevali, ritmično poskalovali, plesali in se zabavali s prijatelji.

Nataša Jerina

Pisane igralnice na sprehodu po Dolu

Pred gasilnim domom smo se zbrale, pustne maske lepe, zale. Čebele, čmrlji, levi, mačke,

V duhu praznovanj tudi v šoli

Tudi v šoli so se otroci pripravljali na praznika, ki sta zaznamovala februar. Ustvarjali so pustne maske, na pustni torek pa so si naredili svoje najljubše podobe in skupaj z našemljenimi učiteljicami doživeli zabavni šolski dan.

Veliko besed je bilo namenjeno tudi Francetu Prešernu. Učencem so se v srce usedla zgodbe o njegovem življenju, pri likovnemu pouku pa se je mnogo razredov urilo tudi v risanju njegove podobe. Nekaj slik prvih razredov smo si na stenah šolskih hodnikov lahko ogledali tudi starši.

Š.K.K.

Batman, gusar, pikapolonica, dinozaver, želva in gasilci vsi, skupaj smo zarajali.

Po Dolu s »tovornjakom« smo se sprehodili, da bi zimo stran spodili.

Mlajše deklice TSK Jub Dol postale državne prvakinja v teku na smučeh

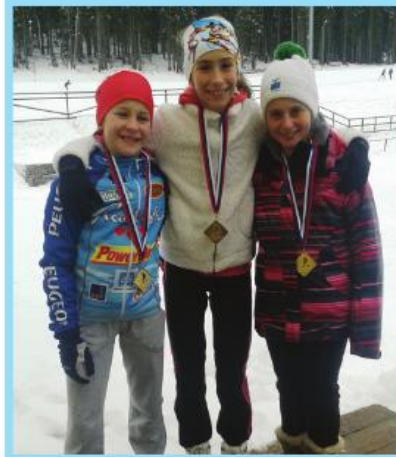
Tekmovalni del sezone smučarjev tekačev je v polnem zamahu, in čeprav snežne razmere niso ravno ugodne, so smučarji tekači TSK JUB Dol nastopili na državnem prvenstvu za otroške in odrasle kategorije.

Najprej so Dolani nastopili na tekmovalju v ekipnem sprintu, kjer sta Neža Rupnik in Liza Praznik v kategoriji starejših mladink osvojili srebrni medalji, Blaž Perša in Andrej Jenko pa sta v kategoriji mlajših članov osvojila bronasto medaljo.

Na tekmi državnega prvenstva v kategoriji posameznikov na novih tekaških progah v Planici so tekmovalci nastopali prvi dan v drsalni tehniki, drugi dan pa v klasičnem koraku v zasledovanju. Trojica se je oba dneva zavihtela na oder in tako Dolu pritekla 6 medalj. Blaž Perša je bil dvakrat bronast med starejšimi mladinci, Neža Rupnik pa je osvojila bronasto in srebrno medaljo med starejšimi mladinkami. Med mlajšimi članicami je bila Katja Marolt na obeh tekmah tretja in osvojila dve bronasti medalji.

Kot zadnji so nastopili najmlajši na svojem prvenstvu, ki se je odvijalo na Pokljuki. Na posamični tekmi sta Tia Janežič in Hana Kuhar osvojili srebrno in bronasto medaljo med mlajšimi deklicami, na štafetni tekmi pa sta skupaj z Niko Ljubič domov prinesli že 157. naslov državnih prvakov za dolansko smučarijo.

Jože Klemenčič

Urša Urankar

Zmanjšanje poplavne ogroženosti in druga razočaranja

Potok Kamnica ima v spodnjem toku, za trgovino Mercator in mostom v Dolskem, nenavadno oster, pravokotni zavoj proti vzhodu. Ob večjem deževju se potok mora razliti, saj je hudourniškega tipa in vedno se je razlival, kar je logično in naravno za vse vodotoke. Z urbanizacijo se mu je zmanjšalo razlivno območje, vanj pa je usmerjenih vedno več meteornih voda. Zato zadnja leta potok ob razlitju poplavi najmanj 10 hiš. Če bi se potok na prej omenjenem zavojju lahko razlil v dolino, kjer ni hiš in kjer je poplavno (razlivno) območje Save, bi bila poplavna ogroženost teh hiš bistveno manjša, po oceni hidrologov skoraj nična. Jasno je, da želimo dejanski in potencialni poplavljenca (ki smo se organizirali kot civilna iniciativa) doseči ureditev, da se na tem zavojju Kamnica ob nalivih izlije v dolino. Toda - namesto, da bi se na tej točki raven terena znižala, jo je lastnik zemljišča celo povišal. Za težave, želje, pobude, prošnje in predloge (kompenzacija morebitne škode) sokrajanov in občine se ta lastnik ne zmeni. Zato smo člani CI predlagali občinskemu svetu (OS), da sprejme dva sklepa. S prvim bi se začeli postopki, s katerimi bi v imenu javnega interesa pridobili pravico do znižanja nivoja zemljišča na omenjenem zavojju, z drugim predlogom pa smo predlagali projektiranje sanacije celotnega vodotoka, da bi imeli dokumentacijo, ko bi se pojavila sredstva (mednarodna).

V proračunu za letošnje leto smo našli postavko za te namene, ob tem pa poudarjam, da so sredstva za postopek umeščanja v prostor navedenega prelivnega mesta popolnoma neproblematična, tudi sama izvedba bi bila materialno nezahtevna. Celotni poplavljenca bi jo lahko plačali. Menili smo, da bo občinski svet predloga sprejel, saj sta bila smiselna, neproblematična za proračun in v razpravi jima ni nihče nasprotoval. Torej je logično sledil sklep skladno s predlogoma. Navkljub strokovno predstavljenim dejstvom, javni potrebi in koristi ter razpravi OS ni sprejel teh dveh sklepov. Sprejel pa je sklep, ki ga v razpravi sploh nihče ni predlagal, in sicer, da se OS o tej zadevi pozanima, kar je le drug izraz za to, da se predlogov ne sprejme. Razočaranje je bilo veliko, saj je nesprejetje teh sklepov nerazumljivo in ne predstavlja dolžnega ravnanja občine in OS. Sredstva v proračunu za popravilo mosta in možnost preliva v nižjem delu vodotoka, ne rešujeta glavne težave.

Podobna težava, ko je treba lastnike prisiliti k odkupu ali najemu njihovih zemljišč zaradi višjega, javnega interesa, se kaže tudi pri pločnikih, ki jih v Dolskem skoraj ne poznamo. Narejeni so le v okviru dveh projektov, ki sem ju tu vodil: Mercator in stanovanjski objekt v smeri Kulturnega doma. Tudi izjava župana, da bo pločnik nad plinovodom narejen »če ne bo nasprotovanja lastnikov« kaže na nepripravljenost občine, da naredi tisto, kar je v njeni pristojnosti in kar je v javnem interesu. Pri vsakem posegu v prostor so potrebna prilagajanja in popuščanja, če to ni uspešno, pa tudi prisila. Brez tega ne bi naredili nobene ceste, železnice ali daljnovoda. Osební interes in pravice posameznikov se lahko varujejo le dokler te ne zmanjšujejo pravic drugih, za katere mora skrbeti javni interes, preko občine in politike. Otroci ne morejo po pločniku niti do trgovine niti do Kulturnega doma niti do šole, igrišča ... in ob tem govoriti in se hvaliti z visoko kakovostjo bivanja, je neokusno. Pločniki bi že davno morali biti narejeni ob vseh cestah v vsakem strnjenem naselju, vsaj na eni strani in to bi s formalnimi možnostmi, ki jih ima občinska uprava, lahko storili. Res da so ti postopki lahko dolgi, nekaj let, a čakanje na pločnike traja že več desetletij.

Zakaj Občina tega ni storila, je nerazumljivo. Res bi se s tem župani in člani OS komu zamerili, a zdaj, ko vsega tega nimamo, so se zamerili veliko večjemu številu občanov.

Naslednje razočaranje zadeva domnevno neracionalno porabo sredstev v prejšnjih mandatih, o čemur je bilo več povedanega pred volitvami, po njih pa vse *tihó je bilo*. Volivci pričakujemo poročilo o verjetno sicer legalnih, a morda nelegitimnih rabotah prejšnjih vodstev občine. Podatki so v vsakem primeru javni in si jih lahko vsakdo ogleda v arhivih. Ali bo treba ustanoviti novo CI ali bomo to poročilo dobili?

Bojim se, da tega ne bomo dočakali in da vsem prej navedenim razočaranjem botruje dejstvo, da smo občani zadnje mandate ujetniki lokalnih iniciativ, ki delajo brez učinkovitega javnega ali političnega nadzora. Kljub pojavljanju »novih« list, se v njih najdejo isti igralci s staro prtljago in bremení, zato do očiščenja in do nove kakovosti ne pride.

Bojko Jerman, Dolsko

Vprašanje za župana in občinsko upravo

Zanima nas, kako napreduje situacija v zvezi s potokom Kamnica. Vsi, ki živimo ob njeni strugi, smo vsakodnevno v strahu pred poplavami. Verjetno si večina ne predstavlja, kako neprijeten je ta občutek. Zdi se, da se Občina ne zavzame, da bi poiskala skupaj z nami rešitev. Pripravljajo se določeni projekti, ki bodo vplivali na nas ali še poslabšali situacijo, a o njih nismo dovolj obveščeni. Eden takšnih projektov je izgradnja pločnika ob vaški cesti. Pričakujemo, da bi se župan pred sprejemom odločitev posvetoval z nami, saj imamo izkušnjo življenja ob potoku in poznamo najboljše rešitve. Verjamemo v velike sposobnosti župana in podžupanje, ki je celo naša sovaščanka, zato se nam zdi nenavadno, da se ne zavzameta za nas in poskušata doseči dogovor z ljudmi, ki bi lahko pripomogli k rešitvi problema.

Bokalovi iz Dolskega

Odgovor je za obe zgornji vprašanji zapisal direktor občinske uprave mag. Bojan Babič v rubriki *Vprašali ste, odgovarjamo* na strani 4.

Naša najboljša cvetličarka, se odpravlja na evropsko prvenstvo

Na občinski Facebook strani so občani delili veselo novico – naša občanka, Katarina Dežman Zupančič, ki je v preteklem letu prejela prestižno nagrado za najboljšo cvetličarsko mojstrico v Sloveniji, se 7. aprila odpravlja na cvetličarsko evropsko prvenstvo Europa Cup, ki predstavlja vrhunec cvetličarskega oblikovanja, ne samo v Evropi, ampak v svetovnem merilu. Prireditelj ima v Genovi, kjer bo tekmovalje potekalo, zelo veliko podporo. V živo ga bodo spremljale televizijske postaje, celo mesto pa se bo v tistem času spreminilo v veliko cvetlično paradó. Katka nam je zaupala, da že skrbno snuje svoje ideje in s pričakovanjem čaka na novo preizkušnjo. Zaželimo ji vsi skupaj veliko sreče!

Š.K.K.

IZ VRTA NA KROŽNIK - sodobno, ekološko, preprosto

Prva dela na vrtu

Mila zima je mnoge ljubitelje vrtnarjenja spodbudila, da so letos že malce prej začeli razmišljati o svojem zelenem projektu. Veliko jih tako že ima izrisan zasadilni načrt, če ga še nimate, pa vas spodbujamo, da to čim prej naredite. V izjemno pomoč so vam tudi spletne aplikacije za optimalen izris vrta po vaši meri. Pomagajo vam izračunati, kako veliko parcelo potrebujete in koliko sadik potrebujete, da bodo vso sezono zadovoljene potrebe vse vaše družine po zdravi domači zelenjavi.

Aplikacije navadno potrebujejo le podatke o vaši najljubši zelenjavi, številu članov vašega gospodinjstva in velikosti vašega vrta. Na tej osnovi po 4 poljinah z upoštevanjem pravil kolobarjenja, dobrih sosedskih odnosov, koristnih rastlin in mešanih posevkov idealno razdelijo izbrane rastline. Te bodo tako bolj zdrave in brez škodljivcev, njihova vzgoja pa tudi ne bo zahtevala veliko časa in napora.

Kmalu po tem, ko se bodo v vrtu tla odotalila in jih več ne bo pokrivala snežna odeja, bomo najprej poskrbeli za pripravo vrtnih tal in ureditev gredic. Pred zimo preorano površino bomo ročno izravnali in razgrabili brazde ter oblikovali gredice in na njih tla pripravili za setev ali sajenje prvih zelenjadnic. V okviru prvih del v vrtu bomo tla tudi gnojili. Za gredice, kjer bodo posajeni paradižnik in druge

plodovke, uporabimo organsko gnojilo, ki je prilagojeno potrebam plodovk, v delu vrta, kjer bomo sadili listnato zelenjavo (npr. solato, kapusnice) pa bomo uporabili organsko gnojilo za solate.

Ker bomo želeli čim bolj izkoristiti talno vlago, še preden bo nastopila morebiti suha in topla pomlad, bomo glede na možnosti začeli s sajenji prvih sadik, na okenskih policah ali v rastlinjakih pa bomo tudi začeli z vzgojo preostalih toplotno zahtevnejših zelenjadnic. Te za kalitev in svojo začetno rast ter nadaljnji razvoj potrebujejo več časa in tudi precej višje temperature. Najprej začenjamo s setvijo jajčevca in paprike, ki pogosto potrebujejo tudi do mesec dni, da vznikneta. Iz setvenice bomo papriko ter jajčevac pikirali v gojitvene plošče. S paradižnikom bomo počakali do začetka marca, najkasneje (pozno marca ali v aprilu) bomo sejali bučke in solatne kumare, saj jih je najbolj preverjeno na prosto presaditi šele od sredine maja dalje.

Če bo mogoče, bomo v sredini marca sejali še solato berivko, tudi korenček ter izmed stročnic grah in bob. To sta stročnici, ki najbolje prenašata morebitne nizke temperature, tudi po vzniku, zato lahko grah brez problemov sejemo že v februarju oziroma takoj, ko to omogočijo tla. Za manjši obseg pridelave nizkega in visokega fižola lahko vzgajamo tudi sadike. To naredimo v toplem in v svetlem rastli-

njaku, pozno v maju, ko nevarnost pozeb mine, pa sadike presadimo na prosto.

Š.K.K.

Povzeto po klubgaia.si in zelenisvet.si

Ali že veste?

V času velikonočnih praznikov na mizi ne sme manjkati hren. Aktiv žena Dol pri Ljubljani bo na svoji razstavi o velikonočnih praznikih podrobno predstavil njegovo zdravilnost. Malce »za okus«, z vami na tem mestu delimo nekaj najbolj zanimivih dejstev, zaradi katerih se morda za gojenje odločite tudi v svojem vrtu.

Hren je zelena trajnica iz družine križnic (kot zelje, gročica, wasabi in brokoli), uporablja pa se kot začimba za mesne jedi. Njene zdravilne učinkovine so zbrane v koreniki, deluje pa kot diuretik, stimulans, stomahik, črevesni antiseptik, esektorant, antiskorbutilik, antiseptik. Nekoč je bila v uporabi proti kolikam, vročini, vnetjem v urinarnem traktu in kot konzervans. Danes ga uporabljamo tudi za pospeševanje prebave in tvorbo prebavnih encimov, proti ledvičnim kamnom in za zdravje ledvic, pljuč in srca, proti revmi, artritisu, visokemu pritisku, holesterolu, sinusitisu, na splošno proti vsem infekcijam, za dobre kosti in zdrav imunski sistem.

Sabina Grošelj

OBČANI SOUSTVARJAJO

Skoraj vse je res!

V nedeljo, ravno po maši je bilo, ko vidim Franceljna prihajati proti bližnjemu bifeju.

Saj poznate Franceljna? Ne, ne, ne tistega s kmetije, ta o katerem govorim, stanuje v bloku in ima betežnega starega psa. Redno ga spreha vsak dan po okolici Dola, a danes ne. Čudno. Počakam ga in povabim na pivo, da skupaj potrpi do kosila. "Kaj hudiča pa tako čemerno gledaš? Ali je župnik kaj takega rekel, da ti ni po godu?" "Ne, sploh ne, ampak preiščujem o tem, kako znan je naš kraj. Še na Dunaju ga poznajo," mi resnobno odvrne. Pa kaj, to je krasno, malo reklame tako nikoli ne škoduje. Dolani so lahko ponosni na to, brž začnem pozitivno razmišljati. "Saj to je že res, ampak na Korantu (to je naš hrib) vsak dan vadijo, trenirajo ... Pa ne samo to. Marsikdaj se za konec tedna tam odvijajo prave bitke in spopadi!"

"O hudiča, kaj je pa zdaj to, kam pa zdaj meriš?" Ga zaskrbljeno vprašam. "Kdo vadi, kdo trenira, kdo se s kom spopada? Ali so naši zraven?"

Domišljija dela sto na uro. Kar vročica me obliva.

"Ja, kaj nisi videl kakšen dan nazaj: televizija, kamere novinarji, mikrofoni. Se jih je kar trlo. Najprej na Občini, pa na Korantu, pa

spet na Občini in nazaj. Potem so še Jureta posneli na Korantu. Je bil prava zvezda."

"Daj no daj, ne pretiravaj, gotovo so snemali kakšen resničnostni šov, kakor je "Šef išče gostilno", ali kaj podobnega."

"Ne, ne zadeva je resna in tudi otroke so že vpletli zraven. Na lastne oči sem videl otroke oblečene v drese in kako so streljali. Da ti vidiš, komaj so se naučili hoditi, pa že streljajo na gol, kot norci. Trener jih pa še spodbuja in uči. Ta starejši pa so za konec tedna uprizorili pravi boj, kaj boj, borba na življenje in smrt. Nož na nož, bi se lahko reklo. Naši so se udarili z ekipo iz Jevnice, šlo je za nekakšen pokal ali kaj."

"A, to je bilo," sem olajšano zavzdihnil. Ja, ja saj sem tudi sam videl tri zadihane mladce, ki so tekli navkreber, za njimi pa še dve dekleti. Res prav zapomnil sem si jih, posebno še dekleti. No, pa kaj je to takega?

Zvečer pa doma, pri TV dnevniku slišim, da je dunajski časopis objavil, da so se urili na Korantu ... in tudi Jureta sem videl ...

Ah, dajte ga no lomiti, kaj neki se gredo?

Žena pa je še pristavila: "Dobro, da jodlarji ne vedo, da imamo v občini tudi atomski reaktor. Potem bi bil šele cirkus."

T.K.

NAPOVEDNIK DOGODKOV

OD RAZSTAVA AKTIVA VEZILJ IZ TD
DOLSKO

8.3. TURISTIČNA KMETIJA PR'KRAČ

11.3. GREGORJEVANJE
MLINŠČICA ZA ERBERGERJEVIMI
17:00 PAVILJONI

12.3. SPOMLADANSKA PROSTOVOLJNA
ČISTILNA AKCIJA V DOLU PRI
LJUBLJANI
8:00
ZBIRNA MESTA PO SEZNAMU

DO RAZSTAVA KERAMIČNIH DEL TOMA

13.3. IN MAJDE KRAKER
ERBERGERJEVI PAVILJONI

18.3. OTVORITEV RAZSTAVE BARBARE
JURKOVŠEK
18:00 ERBERGERJEVI PAVILJONI

20.3. RAZSTAVA AKTIVA ŽENA DOL
"VELIKA NOČ DANES IN NEKOČ"
11:00 PREDSTAVITVENA DVORANA ŽUPNIŠČA V
DOLU

23.3. OSREDNJA SVEČANA PRIREDITEV
OBČINSKEGA PRAZNIKA
18:00 KULTURNI DOM DOLSKO

2.4. 15. OBČINSKI TURNIR TROJK V
KOŠARKI
OŠ - 15:00 TELOVADNICA OŠ JANKA MODRA
ČLANI: 16:00

Razpis za prosto delovno mesto

Občina Dol pri Ljubljani objavlja prosto delovno mesto »Svetovalec za pravne zadeve«.

Podrobnosti razpisa so objavljene na www.dol.si.

Predstavite svojo ponudbo v občinskem glasilu Pletenice!

CENIK OGLAŠEVANJA (stran /barvno):

1/1 (186 x 263 mm) - 480 EUR
1/2 (186 x129,5 mm ali 90,5 x 263 mm) - 240 EUR
1/4 (90,5 x128,5 mm ali 186 x 61,75 mm) - 115 EUR
1/8 (90,5 x 61,75 mm) - 90 EUR
1/10 (90,5 x 48,6 mm) - 40 EUR

Popust:

Za 3 x objavo: 10 %
Za 6 x objavo: 15 %
Za 8x objavo: 20 %
Za 10 x objavo: 25 %

V ceni je že vključen DDV.

Oglas je lahko oblikovan in poslan v formatu pdf oziroma v formatu, primernem za tisk. Če želite, da oglas oblikujemo, naj bo besedilo v wordu, fotografije ali logo pa posebej v jpg.

*Kako je hiša strašno prazna,
odkar tebe v njej več ni.
Prej bila tako prijazna,
zdaj otožna se mi zdi.*

Zahvala

Ob smrti naše drage mame, babice in prababice

**Jelke Peterka,
upokojene učiteljice iz Dolskega**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti ter ji darovali cvetje in sveče. Hvala za izrečena sožalja.

Hvala tudi krajevni organizaciji ZB NOB za vrednote NOB, durštvu upokojenecv, zboru iz Jevnice za zapete poslovilne pesmi ter vsem govornikom.

Vsi njeni, ki jo bomo zelo pogrešali.

Spoštovani občani!

Z veseljem vas obveščamo, da bo **predsednik Republike Slovenije Borut Pahor** slavnostni gost letošnje **proslave ob občinskem prazniku 23.3. ob 18.00 uri v kulturnem domu Dolsko.**

Pred slovesnostjo bo predsednik republike Borut Pahor predvidoma obiskal tudi rojstno hišo Jurija Vege. O programu obiska predsednika Pahorja v naši občini vas bomo še naknadno obvestili.

PRODAMO DRVA:

- bukova
- hrastova
- brezova

KONČAR d.o.o.

Tel. št.: 031 785 205
drva.koncar@gmail.com

*Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te slišimo mi vsi, med nami si!*

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega moža, atija, ata Janeza, pradedka in strica
Ivana Snoja iz Brinja.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem, znancem in bivšim sodelavcem za izkazano sočutje in izrečene besede sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Iskrena hvala gospodu župniku Alojzu Grebencu za lep pogrebni obred, pogrebni službi Vrbančič ter cvetličarju Jožetu za lepo okrasitev vežice.

Še enkrat lepa hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci vsi njegovi